

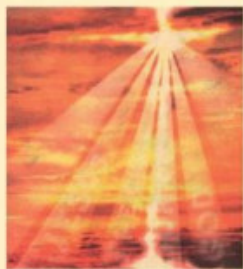
D 2384 E – 1,50€ – OŽUJAK-TRAVANJ/MÄRZ-APRIL 2015 – BR./NR. 3-4 (352)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde



Blagoslovljen Uskrs! Gesegnete Ostern!

ZIVA ZAJEDNICA
 lebendige gemeinde


Blagoslovljen Uskrs! Gesegnata Ostern!

 Naslovnica:
 Uskrsni motiv

ZIVA ZAJEDNICA
 lebendige gemeinde

 List hrvatskih katoličkih
 zajednica u Njemačkoj
 Zeitschrift der kroatischen
 katholischen Gemeinden
 in Deutschland
www.zivazajednica.de

 60435 Frankfurt am Main
 An den Drei Steinen 42d
 Tel.: (069) 9540480
 Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

 Hrvatski dušobrižnički ured
 Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

 Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
 Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
 Marija Lovrić-Holenda,
 dr. Adolf Polegubić,
 Antonia Tomljanović-Brkić,
 P. Jozo Župić

 Grafička priprema/Layout &
 Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

 Godišnja pretplata s poštarinom/
 Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
 za ostale europske zemlje: € 22,-
 za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:

 VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
 IBAN:

 DE03 7509 0300 0006 4989 73
 SWIFT-BIC: GENODEF1M05

Zadnja stranica:

 Zimski ugodaj u blizini samostana
 Marienrode kod Hildesheima;
 snimio: A. Polegubić

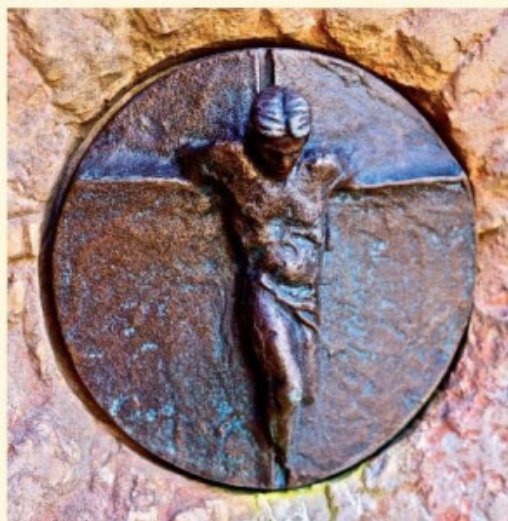
USKRS

uskrs u ljubavi

 iz sebeljublja i
 u tmini grijeha
 ljudi
 trnjem okruniše
 na drvo križa pribiše
 i kopljem probodoše
 čovjeka
 Isusa

 sebedarjem
 iz ljubavi
 nadvlada tamu
 i uskrsnućem
 pobijedivši smrt
 oslobodi ljude
 Krist

Mladen Lucić, Rottweil


USKRSNA MEDITACIJA

Noć bdjenja

Vazmeno bdjenje je susret povijesti i vječnosti, Neba i Zemlje, života i smrti (pjesan Vazmenoj žrtvi). Zamislimo ovaj prizor: Bog bdije, a njegov narod spava. Bog drži ispruženu ruku, a njegov narod ispod pokrivača drži prekrižene ruke. Bog govori, a njegov narod hrče. Bog se bori protiv neprijatelja, a njegov narod sanja. Bdjenje je bitno. Presudno. Ono je imenica. Tlo Božjeg djelovanja. Tko ne bdije u toj svetoj noći, ostaje u egipatskom ropstvu. Ostaje pod faraonovom diktatorskom palicom. Pod njegovim idolopokloničkim duhom. Ostaje u smrti. Ropstvu. Ropstvu grijeha, svijeta i davla.

Krist je svu noć bdio. Očeva ispružena ruka sada je u Njegovoj ruci koja daje svoje Tijelo i svoju Krv. Na stolu je kruh ropstva i vino uskrsnuća. Njegove riječi učenicima: bdijte i molite da ne padnete u napast, rečene su u ovoj svetoj noći, nakon što su otpjevali hvalospjeve došli su u predio zvani Getsemani.

Gandhi je rekao da je štovanje bez žrtve apsurdno. Isto je tako apsurdan Vazam bez bdjenja. Pravog bdjenja.

Bdije onaj tko čeka. Onaj tko je ispunjen nadom. Čemu bdjeti ako se neće ništa dogoditi? Što će mi bdjenje ako nemam potrebu oslobođenja i uskrsnuća? Ako sam sit ili ako ne vjerujem da mi netko može pružiti ruku i izvući me iz tragedije? Apsurdno je bdjeti, a ništa ne očekivati.

Što kršćanin očekuje? Pobjedu nad smrću. U noći vazmenog bdjenja Bog djeluje da oslobodi robove i uskrsi mrtve. Bdije onaj tko je prosvijetljen. Onaj tko je svjestan svog dubokog ropstva i smrti. Kojeg ropstva i koje smrti? Ropstva grijehu, svijetu i davlu i smrti duše. Smrti bića. Ontološke smrti. Smrti koja dolazi po odvajanju od Boga. Prave smrti. Vječne smrti.

Šimun Doljanin/glas-koncila.hr

U OVOM BROJU

● NJEMAČKA

Regionalne
sjednice s
delegatom

str.

6

● LEITERSHOFEN KOD AUGSBURGA

Duhovne
vježbe za
svećenike
i đakone

str.

8

● LUŽNICA KOD ZAPREŠIĆA

Seminar
za đakone
i pastoralne
suradnike
i suradnike

str.

10

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa najavio Godinu milosrđa

Jubilejska Godina milosrđa će početi 8. prosinca 2015. i završiti 20. studenoga 2016.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

U znaku susreta

Nacionalni susret redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko svjetovnih redova i bratstava u povodu proslave Godine posvećenog života održan je u hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke.

5

TEOLOŠKI OSVRT: mr. Anđela Jeličić
Čuvar brata svoga

Sveto pismo svjedoči nam i o nesavršenim međuljudskim odnosima, gdje ni bratski odnosi nisu izuzetak

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Ordensgründerin,
Mystikerin, Kirchenlehrerin

13

Stojimo pred sve većim pastoralnim izazovom zbog povećanog broja novopridošlih Hrvata iz domovine u Njemačku i druge zemlje.

Pred novim pastoralnim izazovom

U vremenu od posljednjeg dvobroja Žive zajednice, za siječanj i veljaču, dogodila su se tri važna događaja povezana s hrvatskim dušobrižništvom u Njemačkoj. To su prve regionalne sjednice u 2015. godini hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Njemačke, na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom. Sjednice su održane od 9. do 13. veljače u Poingu, Waiblingenu, Dortmundu, smostanu Marienrode kod Hildesheima i Mainzu. Uz delegata za hrvatsku pastvu vlč. Ivicu Komadinu na svim je sjednicama sudjelovao i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislav Markić. Na sjednicama se okupilo više od 120 hrvatskih pastoralnih djelatnika te nekoliko hrvatskih socijalnih djelatnika iz Njemačke. Predavanje o stanju i perspektivama obiteljskog pastoralnog za hrvatske obitelji u Njemačkoj održao je voditelj Ureda HBK za život i obitelj dr. Petar-Krešimir Hodžić. Drugi važni događaj bile su duhovne vježbe za hrvatske svećenike iz Zapadne Europe, koje su održane od 23. do 26. veljače u Leiter-

shofenu kod Augsburga. Vodio ih je benediktinac brat Jozo Milanović iz samostana Čokovac. Na duhovnim se vježbama okupilo oko pedeset sudionika tijekom kojih je bilo riječi o radnom čekanju vazmenih blagdana. I treći važni događaj bio je ovih dana održani seminar za đakone, pastoralne suradnike (redovnice i laike) i suradnike (laike) iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj, koji je održan od 9. do 13. ožujka u Duhovno-obrazovnom centru „Marijin dvor“ Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Lužnici kod Zaprešića. Sva tri događaja organizirao je Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurt na Majni. Istaknuto je kako su spomenuti susreti veoma važni i kako povezuju hrvatske pastoralne djelatnike u inozemstvu kako bi sa što više žara mogli djelovati na dobro Hrvata katolika u ovom dijelu svijeta. Dakako, u posljednje vrijeme stojimo pred sve većim pastoralnim izazovom zbog povećanog broja novopridošlih Hrvata iz domovine u Njemačku i druge zemlje. Svima blagoslovljen Uskrs!

Urednik

Iz delegatove Poruke

Obnoviteljica reda,
mističarka i crkvena naučiteljica

U subotu uoči Cvjetnice navršilo se 500 godina od rođenja Terezije Avilske, prve crkvene naučiteljice u našoj Crkvi, koju je papa Pavao VI. zajedno s Katarinom Sijenskom 1970. proglasio „doctor ecclesiae“. Tek u zadnje vrijeme pape su tu čast dodijelile još samo dvjema ženama – Tereziji od Djeteta Isusa i Hildegard von Bingen. Život Terezije Avilske mogli bismo nazvati duhovnim iskustvom jedne ljubavi jer je taj život bio mistika kao susret s Bogom. Terezija je rođena 28. ožujka 1515. u Avili, u Španjolskoj. Kao djevojka bila je otvorena znanju, razmišljala je o budućnosti, bila je ugodna u društvu zbog mudrosti, ali i sposobnosti da ljude razveseli i nasmije, što će je kao ljudska vrlina pratiti cijeli život. Budući je Terezija bila umna, promišljena i odlučna žena, kada je odlučila postati redovnicom, to je uzela veoma oz-

biljno. Primila je redovnički odgoj, ulazi u molitvu i meditaciju. Živjela je 18 godina u veliku samostanu, koji je imao 120 do 180 sestara, ali je željela dublje ući u duh evanđelja i s Božjom milošću početi jednu novu inicijativu, potrebnu Crkvi onoga vremena, da se izade iz osrednjosti, iz uhodana, iz nedovoljno žarka duhovnog života! Bilo joj je 40 godina, kad se energično odlučila za reformu Karmela i povratak na izvorno pravilo reda, tako da je 24.8. 1562. osnovala bosonoge karmelićanke. Prema podacima iz 2012., u svijetu u 776 samostana živi 10.500 bosonogih karmelićanki. U Hrvatskoj i BiH, u 5 samostana: Brezovica, Marija Bistrica, Đakovačka Breznica, Kloštar Ivanić i Sarajevo, živi 88 sestara i pripravnica. Slavimo zajedno sa svima njima petstoti rođendan njihove osnivaateljice Terezije Avilske. **Vaš Ivica Komadina, delegat**

Papa najavio Godinu milosrđa

Jubilejska Godina milosrđa će početi 8. prosinca 2015. i završiti 20. studenoga 2016.

Papa Franjo pobrinuo se za novo iznenađenje: na drugu obljetnicu svoga pontifikata 13. ožujka najavio je Godinu milosrđa. Ta će Jubilejska godina početi 8. prosinca 2015. i završiti 20. studenoga 2016. Za vrijeme pokorničkoga bogoslužja u bazilici sv. Petra, Sveti Otac je u homiliji rekao: „Draga braćo i sestre, često sam razmišljao kako bi Crkva mogla očitičom učiniti svoje poslanje da bude svjedok milosrđa. Put je to koji počinje duhovnim obraćenjem; i moramo poći na taj put. Zbog toga sam odlučio najaviti Izvanredni jubilej koji će u svom središtu imati Božje milosrđe. Bit će to Sveta godina milosrđa. Želimo ju živjeti u svjetlu Gospodinove riječi: 'Budite milosrdni kao Otac' (usp. Lk 6,36). A to (posebno vrijedi) za ispovjednike! Mnogo milosrđa! Ova Sveta godina započet će sljedeće svetkovine Bezgriješnoga začeća i završit će 20. studenoga 2016., na nedjelju našega Gospodina Isusa Krista kralja svega stvorenja i živoga lica Očevoga milosrđa. Organizaciju toga Jubileja povjeravam Papinskom vijeću za promicanje nove evangelizacije da ga može nadahnjivati kao novu etapu puta Crkve u njezinom poslanju donošenja evanđelja milosrđa svakoj osobi.”

Dvije godine pontifikata pape Franje

Dvije su godine 13. ožujka prošle otkako je za rimskoga biskupa i papu izabran argentinski isusovac, nadbiskup Buenos Airesa kardinal Mario Jorge Bergoglio. Uzeo je ime Franjo, jer mu je uzor Asiški siromašak, veliki i ponizni obnovitelj Katoličke Crkve. Mnogi su novinari i svjetovnih i vjerskih medija donosili i donosit će svoje poglede i prenositi će različita stajališta o pontifikatu pape Franje koji je osvojio simpatije gotovo cijeloga svijeta. Rijetki su doista oni koji mu nisu skloni, a mediji – pa i oni koji se ne slažu s njime – pomno prate svaku njegovu riječ i gestu. Od onih prvih riječi: „Braćo i sestre, dobra večer!” koje je izrekao s balkona bazilike sv. Petra vjernicima koji su strpljivo iščekivali izbor nasljednika pape u miru Benedikta XVI., do prvih gesta – kada

se autobusom otputio sa svim kardinalima nakon konklava u Dom sv. Marte, gdje je ostao do danas i nije se preselio u Apostolsku palaču.

Na dan druge obljetnice njegovog pontifikata Vatikanski radio objavio je njegov razgovor s novinarkom meksičke televizijske postaje Televisa Valentinom Alazraki ističući u prvi plan teme selilaštva i trgovine dro-

gom, reformu Vatikanske kurije te Biskupsku sinodu o obitelji. Kao glavni razlog za selilaštvo u Meksiku Sveti Otac – i sam dijete talijanskih iseljenika – naveo je glad i nezaposlenost, ali je istaknuo pozitivan primjer Lampeduse, talijanskoga otoka koji izbjeglicama i seliocima pruža azil, makar im se smanjili i prihodi od turizma od kojih i oni sami žive. No, stalno upozorava da problem izbjeglica nije samo problem Lampeduse ni problem Italije, nego bi se u rješavanje toga teškoga pitanja morala uključiti međunarodna zajednica. „Ne možemo okretati glavu, kao da se problemi ne tiču svih nas i ne možemo za sve kriviti vladu ili jedan sektor, skupinu ili jednu osobu, jer to bi bilo djetinjasto.”



Za razgovora pape Franje s meksičkom novinarkom Valentinom Alazraki

Novinarka Alazraki pitala je Papu i o tome što misli o porastu evangeličkoga protestantizma u Latinskoj Americi i napuštanju Katoličke Crkve. Prema njegovim riječima, tom porastu pridonio je osobni kontakt s jedne strane, ali s druge jednako tako „snažan klerikalizam koji laike drži na udaljenosti i koji je – smatra Papa – jedan od najvećih problema za rast laika. Drugi problem su 'katastrofalne'

homilije koje ne dotiču srce. Evangelici, naprotiv, obično jako dobro pripremaju svoje propovijedi”, prenosi Papine riječi Vatikanski radio. Vrlo je zanimljiv i iskren odgovor pape Franjo dao na pitanje o konklavama na kojima su ga kardinali iz cijeloga svijeta izabrali za rimskoga biskupa. Rekao je da je u Rim zapravo došao s povratnom kartom, s malim kovčegom i već pripremljenom homilijom za Cvjetnicu u Buenos Airesu. Opovrgnuo je i glasine da je na prethodnim konklavama – na kojima je izabran Benedikt XVI. – dobio četrdeset glasova. Sveti Otac novinarki je priznao da ga je izbor iznenadio, te da je baš molio krunicu tijekom glasanja jer obično moli tri krunice dnevno, te je osjetio veliki mir – „i za mene je to bio znak da je Bog to htio. Od tog dana, sve do danas (taj veliki mir) nisam izgubio.”

Priznao je da nije znao što bi rekao vjernicima na Trgu sv. Petra: „Nakon što sam izašao (na balkon), nisam znao što reći”, te je kazao da je tražio da ljudi mole za njega jer je duboko osjetio da službenik treba Božji blagoslov, ali i blagoslov naroda. Sve što je rekao, uključujući molitvu za papu u miru Benedikta XVI., došlo je spontano. Je li mu lijepo biti Papa, pitala je novinarka, a on je rekao: „Ne smeta mi!” i nastavio: „Jedina stvar koju bih volio jest izaći jednog dana, da me se ne prepozna, i otići na pizzu.” U Buenos Airesu – objasnio je – „puno sam se kretao od župe do župe, što se sada promijenilo, ali pronalazim druge načine da budem u pokretu.”

Pogleda uprta u budućnost, Sveti Otac je rekao: „Imam osjećaj da će moj pontifikat biti kratak: 4 ili 5 godina... možda dvije ili tri. Osjećam da me Gospodin postavio ovdje na kratko vrijeme.” Upitan o svome prethodniku i njegovom činu odreknuća od službe, papa Franjo je izrazio još jednom duboko poštovanje i divljenje prema Benediktu XVI., dodajući kako održava kontakt s njime. Njegovo je odreknuće otvorilo vrata instituciji pape u miru, pape emeritusa.

„Na pitanje može li se zamisliti da se i pape, poput biskupa, povuku s dužnosti s navršenih 80. godina,

Nastavak na str. 24

IZ CRKVE U DOMOVINI

U znaku susreta

Vi ste blagoslov Crkvi i narodu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Bog s vama računa, a narod vas treba, poručio je kardinal Josip Bozanić na Nacionalnom susretu redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko svjetovnih redova i bratstava u povodu proslave Godine posvećenog života održanom u Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke.

Svečanim euharistijskim slavljem u kojem je sudjelovalo mnoštvo vjernika u krčkoj katedrali zareden je novi krčki biskup dr. Ivica Petanjak. Rođen je u župi Drenje u Slavoniji, a pripadao je zajednici franjevac kapucina.

Nacionalni susret redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko svjetovnih redova i bratstava u povodu proslave Godine posvećenog života održan je u Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke. Organizatori susreta s geslom „Ja izabrah vas“ bili su Hrvatska biskupska konferencija i Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP). Euharistijsko slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. U koncelecijaciji bili su apostolski nuncij u RH nadbiskup Alessandro D'Errico, predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić i više hrvatskih (nad)biskupa, provincijala, te dvjestotinjak svećenika-redovnika. Kardinal Bozanić između ostaloga je kazao: „Vi ste blagoslov Crkvi i narodu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Bog s vama računa, a narod vas treba.“

Euharistijsko slavlje o 13. obljetnici smrti sluga Božjega kardinala Franje Kuharića u zagrebačkoj prvostolnici predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u koncelecijaciji s varaždinskim biskupom Josipom Mrzljakom, križevačkim vladikom Nikolom Kekićem, zagrebačkim pomoćnim biskupima Ivanom Šaškom i Mijom Gorskim, te šezdesetak svećenika. Kardinal Bozanić je istaknuo da se naviještena Božja riječ može razmatrati u svjetlu biskupskoga gesla sluga Božjega kardinala Franje Kuharića „Bog je ljubav“. „Nije nastojao svjedočiti se nekomu prešućivanjem Kristove istine, rekao je kardinal Bozanić, te upozorio kako današnji masovni

mediji mogu stvarati razne slike o ljudima iz bliže ili dalje prošlosti.

Pod geslom „Gospodine, providi sve one koji su odgovorni za pokretanje postupka za proglašenje slugom Božjim kardinala Franje Kuharića“, mnogobrojni su vjernici Pribića, žum-

cegovine u Vatikanu su bili od 10. do 17. ožujka.

U prigodi preuzimanja dužnosti predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović priredila je primanje za šefove diplomatskih misija i međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici

Hrvatskoj. Nakon pozdravnog govora Predsjednice, u kojemu je iznijela prioritete međunarodne politike, riječ zahvale uputio je doajen Diplomatskoga zbora apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico.

U Franjevačkom samostanu na Trsatu u Rijeci pod predsjedanjem biskupa Valtera Župana sastao se Operativni odbor za orga-

nizaciju II. nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Razmatrane su i definirane završne pojedinosti organizacije. Rasporedene su preostale liturgijske i izvanliturgijske uloge, a bilo je riječi i o pristiglim svjedočanstvima za uvodni dio programa kao i o video svjedočanstvima koja su već dostupna na mrežnoj stranici Susreta (www.susretobitelji.hr).



Sudionici slavlja u bistričkom svetištu

beračke župe sv. Siksta pape, zajedno s brojnim hodočasnici iz župa Prilišća, Ribničkog Kunića, Završja, Vrhovca i Duge Rese te molitvenom zajednicom „Kardinal Kuharić“, u župnoj crkvi rodne župe zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića, dopodnevnom misom proslavili 13. obljetnicu njegova preminuća.

Razapinju šator kad se razapinje Hrvatska

Korizmeni susret hrvatskih branitelja, članova obitelji branitelja, ratnih vojnih invalida, udovica, djece i roditelja poginulih, nestalih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja završen je misnim slavljem u zagrebačkoj katedrali koje je predvodio zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško koji je između ostaloga poručio: „A bitno je to da branitelji razapinju šator onda kada vide da se ponovno razapinje Hrvatska!“

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine slavili su misu u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu u okviru svog službenog pohoda Svetom Ocu i tijelima Rimske kurije. U susret „ad limina Apostolorum“ (na apostolske pragove) biskupi Bosne i Her-

50. obljetnica smrti o. Antića

Svečano euharistijsko slavlje o 50. obljetnici smrti sluga Božjega fra Ante Antića u svetištu Majke Božje Lurdske u Zagrebu u srijedu 4. ožujka predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. U koncelecijaciji je bilo tridesetak svećenika, među kojima i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP) fra Jure Šarčević, OFMCap i nekoliko provincijala.

U Banjoj Luci je održana XIV. godišnja skupština Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine.

Hrvatski Caritas u suradnji s Caritasom BK BiH proveo je korizmenu akciju Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini.

A.O.

NJEMAČKA: REGIONALNE SJEDNICE S DELEGATOM

Stanje i perspektive obiteljskog pastoralala za hrvatske obitelji u Njemačkoj

Na sjednicama se okupilo više od 120 hrvatskih pastoralnih djelatnika te nekoliko hrvatskih socijalnih djelatnika iz Njemačke. Predavanje o stanju i perspektivama obiteljskog pastoralala za hrvatske obitelji u Njemačkoj održao je voditelj Ureda HBK za život i obitelj dr. Petar-Krešimir Hodžić.

Prve regionalne sjednice u 2015. godini hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Njemačke, na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, održane su od ponedjeljka 9. do petka 13. veljače u pet njemačkih gradova, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) na čijem su se području sjednice održavale. Na sjednicama se okupilo više od 120 hrvatskih pastoralnih djelatnika i nekoliko hrvatskih socijalnih djelatnika iz Njemačke. Sjednica za pastoralne djelatnike iz HKM Bavarske regije održana je 9. veljače u hotelu „Poinger Hof“ u Poingu kod Münchena, 10. veljače u Waiblingenu za regije Baden-Württemberg I. i Baden-Württemberg II. u prostorijama HKZ



Sa sjednice za Bavarsku regiju u Poingu kod Münchena

u Poingu sudjelovao je kanonik prelat Josef Obermaier, koji je u Nadbiskupiji München i Freising odgovoran za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika, migraciju i integraciju, a na sjednici u samostanu Marienrode kod Hildesheima vlč. Alfons Berger,

je za život i obitelj dr. Petar-Krešimir Hodžić, kojega je predstavio dr. Adolf Polegubić. Dr. Hodžić je istaknuo kako se obiteljski pastoral počeo sustavnije razvijati nakon biskupske sinode 1980. godine i objavljivanja Apostolske pobudnice „Familiaris consor-



Najveći broj sudionika okupio se na sjednici u Waiblingenu

Waiblingen u dvorani Sv. Ante, 11. veljače u Dortmundu za regiju Sjeverna Rajna i Vestfalija u prostorijama HKM Dortmund, 12. veljače u samostanu Marienrode kod Hildesheima za Sjevernu regiju te 13. veljače u Mainzu za Rajnsko-majnsku regiju u prostorijama HKM Mainz. Uz domaćina delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicu Komadinu na svim je sjednicama sudjelovao i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislav Markić. Na sjednici

koji je odgovoran u biskupiji Hildesheim za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika.

Nakon prigodne meditacije i molitve za pastoralne djelatnike, rodbinu i prijatelje, preminule u posljednje vrijeme na svim je sjednicama sve na početku pozdravio delegat vlč. Komadina.

Predavanje o stanju i perspektivama obiteljskog pastoralala za hrvatske obitelji u Njemačkoj održao je voditelj Ureda Hrvatske biskupske konferenci-

tio“ o zadaćama kršćanske obitelji u suvremenom svijetu sv. Ivana Pavla II. 1981. godine. Riječ je o temeljnom i u biti polazišnom dokumentu obiteljskog pastoralala, jer se u njemu po prvi puta sustavno razrađuju strukture i djelatnici obiteljskog pastoralala definirajući njihov djelokrug rada, nadležnosti i odgovornosti. Naime, još tada je uočeno kako je obitelj „pogođena mnogostrukim, dubokim i brzim promjenama društva“, pa je Crkva smatrajući brak i obitelj jednim od „najdragocijenijih



Sa sjednice u Dortmundu

Slijeva
nadesno:
ravnatelj
dr. vlč.
Tomislav
Markić,
dr. Petar-
Krešimir
Hodžić i
delegat
vlč. Ivica
Komadina



dobara čovječanstva" željela da se njezin glas čuje i da rasvjetljujući istinu o vrednotama braka i obitelji pruži im svoju potporu i pomoć. Trideset godina nakon objave spomenute pobudnice stanje je još puno teže, jer ne samo da je obitelj pogođena društvenim

ve saznavši u dvije godine dvije uzastopne biskupske sinode na temu obitelji (3. izvanrednu 2014. i redovnu 2015.). Korisno je proučiti završni dokument 3. izvanredne sinode na temelju kojega su priredene smjernice i pitanja za pripremu redovne sinode 2015.

riječ o radu s obiteljima u Hrvatskoj ili hrvatskim obiteljima u iseljeništvu, koji bez sumnje ima svoje posebnosti, istaknuo je dr. Hodžić. U nastavku je kazao kako bi uvid u stanje obiteljskog pastoralnog hrvatske inozemne pastve u Njemačkoj najbolje bilo dobiti kroz relevantna istraživanja. Budući da njih manjka preostaje osloniti se na prikaze poput onog s. Fanite Jukić u zborniku radova „Hrvatska obitelj u pokretu“ iz listopada 2000. godine. S. Fanita, između ostalog, smatra usmjerivanje snage na brigu oko obitelji s pravom prioritetom zaključujući da bi bilo poželjno uključiti vjernike laike, pronaći spremne među mladima i omogućiti im potrebno školovanje. Nadalje, iz pristiglih odgovora na upitnik prethodno upućen u hrvatske katoličke misije i zajednice u Njemačkoj stječe se određena orijentacija o stanju obiteljskog pastoralnog za hrvatske obitelji u Njemačkoj. Rezultati ukazuju da je polje rada široko, da su problemi brojni i okolnosti specifične, da se pastoralna ponuda ili slabo prihvaća ili je oskudna, a da pastoralnih djelatnika nedostaje osobito nakon novog vala useljavanja iz Hrvatske uvjetovanog sve dubljom ekonomskom krizom i ulaskom u EU. No, postoje, prema mišljenju predavača, također, neiskorišteni resursi i potencijali o čemu valja zajednički promišljati i poduzimati konkretne korake u kontekstu perspektive razvoja obiteljskog pastoralnog napose u smislu uključivanja obitelji kao nositelja toga pastoralnog i njihove aktivnije uloge u novoj evangelizaciji. Perspektivu bez sumnje treba sagledavati iz realnosti sadašnje situacije, ali i usredotočavanjem na obzore nade polazeći od Isusa Krista kao jamca nade. U tome može pomoći enciklika „Spe salvi“ pape Benedikta XVI. iz 2006. u kojoj papa zaključuje kako „jednostavno čovjek treba Boga, inače će ostati bez nade“ (22). ♦



Sudionici Sjeverne regije u samostanu Marienrode kod Hildesheima

kretanjima već je na krilima postmodernističke filozofske misli došlo do izravnog zadiranja u samu bit braka i obitelji u pokušaju da ih se dekonstruiraju i redefiniraju. Crkva, kojoj je Isus Krist poglaviti put, smatra da je ne samo čovjek, već i obitelj, „put Crkve“. Stoga, s obzirom na sve veće i brojnije izazove s kojima se susreće obitelj u suvremenom društvu te na činjenicu da su mnogi brakovi i obitelji u krizi, ne treba čuditi da se papa Franjo odlučio na nezapamćen potez u povijesti Crk-

Osim tih aktualnih smjernica opće Crkve, postoje i relevantne smjernice domovinske Crkve: Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj koji je Hrvatska biskupska konferencija objavila 2002. godine i Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici iz 2008., koji u svojem VII. poglavlju obrađuje Sakrament ženidbe. Za djelatnike i suradnike u obiteljskom pastoralu dobro poznavanje tih dokumenata jedan je od preduvjeta za uspješan razvoj toga pastoralnog bilo da je

LEITERSHOFEN KOD AUGSBURGA

Radosno čekanje vazmenih blagdana

Na duhovnim vježbama u Leitershofenu kod Augsburga okupilo se oko pedeset hrvatskih svećenika iz Zapadne Europe, a vježbe je predvodio benediktinac brat Jozo Milanović iz samostana Čokovac.

Duhovne vježbe za hrvatske svećenike iz Zapadne Europe održane su od ponedjeljka 23. do četvrtka 26. veljače 2015. u Kući za duhovne vježbe sv. Pavla Biskupije Augsburg u Leitershofenu nedaleko Augsburga, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na duhovnim vježbama o temi „Radosno čekamo vazmene blagdane“ – Predslovlje korizmeno I, koje je vodio brat Jozo Milanović, benediktinac u benediktinskom samostanu Sv. Kuzme i Damjana u Čokovcu na Pašmanu, okupilo se više od pedeset sudionika. Duhovne vježbe započele su jutarnjom molitvom, a o. Milanović je održao pet prigodnih razmatranja –

zemlje mons. Stjepan Biletić i delegat za Francusku, Veliku Britaniju i zemlje Beneluxa vlč. Stjepan Čukman.

Tijekom duhovnih vježbi o. Milanović je istaknuo kako vazmene blagdane ne slavimo samo jednom godišnje. Postoji i tjedni i godišnji Vazam. Uvijek se nedjeljom slavi Kristovo uskrsnuće. No, u svemu se nikako ne može zaobići petak. Preko petka idemo prema Uskrsu, ali ne smijemo stati na petku. I Božić se slavi u svjetlu Uskrsa. Središte svega je vazmeno otajstvo. Sveto trodo-



Duhovne vježbe vodio je benediktinac brat Jozo Milanović

Tamo je samo jedna prepreka, koju ima zao duh, a kojega je Isus pobijedio i stavio ga u kavez. Pustinja nije cilj, ona je mjesto proputovanja prema obećanoj zemlji. Pustinja nas usmjerava na daljnje putovanje prema obećanoj zemlji, kazao je o. Milanović. Govoreći o Gori preobraženja (Taboru) kazao je kako je Isus trpeći Mesija i sve poziva da s gore Tabor prijeđu na drugu goru – Jeruzalem. Ne želimo biti ljudi putnici da nas nešto ne zaustavi na putu prema cilju. Pitanje je jesmo li zagledani

u cilj prema kojem idemo. Od nas se očekuje da budemo mudri putnici. Preobraženje na brdu Tabor je priprema za ono što će se dogoditi na Sionu. Petar bi najradije ostao na Taboru jer mu je tamo bilo lijepo. Na životnom putu često stanemo kod nekog svog znanja. Važno je vjerom ići dalje. Nikad nije dobro stati prije nego dodemo do cilja. Ima puno znanja koja treba nau-



Na vježbama se okupilo oko pedeset svećenika

Čekanje u Pustinji, Čekanje na Gori, Čekanje u Hramu, Čekanje pod Križem i Čekanje kod Groba. Sve je na početku u ime organizatora pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina koji je sudionicima zaželio neka duhovne vježbe svima budu obogaćenje u tim danima zajedništva. Na duhovnim vježbama sudjelovao je i ravnatelj duobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Tomislav Markić koji je kazao kako duhovno, a tome idu u prilog i te duhovne vježbe, treba biti temelj svih pastoralnih nastojanja i djelovanja. Sudionike je pozdravio i mons. Wolfgang Miehele, referent biskupije Augsburg za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u toj biskupiji. Na duhovnim vježbama bili su i delegati za skandinavske

nevlje je drama u tri čina – petak, subota i nedjelja. Ta tri čina ove jedne drame ne smijemo odjeljivati. To je jedna drama. Nema gozbe ako prije toga nema žrtve. Isus je puno platio na križu, a ne mi. Nema odjeljivanja petka, subote i nedjelje. To je skladan doživljaj. Isus je bio na rijeci Jordanu, a potom i u pustinji. Za nas kršćane vrijedi samo Kristov put, drugoga puta nemamo. Stoga trebamo ispravno čitati Sv. pismo onako kako ga je Isus proživio. Pritom je također važno i kako čitamo Sv. pismo. Važno je ono što Isus danas meni poručuje. To što mi danas poručuje, to danas trebam pročitati u Sv. pismu. Svi imamo svoje pustinja i svoje kušnje. Isus je srušio pregrade, koje nas dijele. U pustinji nema zidova, tamo je potupna sloboda.

čiti. Riječ Božja je doista Božja. I zato nam treba sveto neznanje kako bismo uronili u nju. Gora i simbolično nešto što nas vodi gore. Stoga su gore važni simboli svih religija, kazao je o. Milanović. Govoreći o hramu, kazao je kako je Isus novi hram kojega smo svi mi baštinici snagom krštenja i drugim milostima. U tijelu Crkve svatko od nas je po jedna stanica koja u njoj ima svoje mjesto. Isus čisti hram. Isus je bio i odbačen, a onda se iz te odbačenosti postavlja na središnje mjesto – na križ, u grob i u uskrsnuće. Tako Gospodin kleše i nas i stavlja nas na važno mjesto. S neklesanim se kamenom nitko ne bavi, a klesani kamen je primio brojne udarce da bi zasjao u punini. Bog nikad ne daje križ bez veze i smisla. Problem je u našem životu da



Svećenici za vrijeme misnog slavlja

se negdje zaustavimo pa ne idemo dalje. Uvijek nam pred očima treba biti put koji nas vodi u nebo. Važno se zaputiti prema svetištu. Isus je bio ljut kad je izgonio trgovce iz hrama. To znači da i kršćanin slijedeći Krista ima pravo i dužnost uzeti bič. Važno je znati kad se trebamo braniti, a kad primiti udarce. Lako i lijepo su dva različita primjera. Lijepo znači i teško. Za lijepo se treba žrtvovati. Sve što u sebi nosi Krist, bilo je lijepo, ali ne i lako. O. Milanović je istaknuo kako Isus postaje svjetlo zbog toga što pristaje na prisilnu smrt i muku. Bog je čudesna ekstaza ljubavi, čudesna snaga ljubavi. Božja se ljubav uvijek prelijeva. Dati i darovati je vlastito ljubavi. Bez toga nema ljubavi. Dobro uvijek teži tome da se širi. Bog je neprestano darivanje. Bez davanja i darivanja životarimo. I mi živimo ako darivamo.

Pritom je važan i sveti zagrljaj. Isus grli naše noge sa svojim rukama. Njegovе čiste ruke grle naše prljave noge. Pritom je važan oblak prašine s bratovih nogu i u tom se očituje svetost. O. Milanović je istaknuo kako čekanje vazmenih blagdana znači aktivno čekanje i traženje. Bog se skriva, a mi ga često ne tražimo. Gospodin ne želi da nam život bude dosadan, već zanimljiv. Najveće čudo se dogodilo u grobu. Grob je mjesto gdje se čeka uskrsnuće, istaknuo je o. Milanović. Korizma je čekanje vazmenih blagdana. Radosni smo jer čekamo vazmene blagdanе. Revnije se molimo jer čekamo vazmene blagdanе. Vršimo djela ljubavi jer čekamo vazmene blagdanе i radosno živimo jer slavimo Kristov Vazam, kazao je.

Središnji dnevni događaj duhovnih vježbi bila su misna slavlja, koja je predvodio o. Milanović, u utorak 24. veljače u suslavlju s ravnateljem dr. vlč. Markićem i vlč. Ilijom Janjićem; u srijedu 25. veljače u suslavlju s delegatom vlč. Čukmanom i vlč. Vladimirom Švendom te zadnjega dana duhovnih vježbi u četvrtak 26. veljače u suslavlju s vlč. Ivicom Zrnom i fra Mijom Šabićem. Tijekom duhovnih vježbi čitala se i Muka (Mt 14, 1-13 i Mt 14, 32-72) te je bilo i pokorničko bogoslužje. Na kraju je delegat vlč. Komadina sudionicima prenio pozdrave vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića te je svima zahvalio na sudjelovanju. O. Milanović je potom kratko upoznao sudionike s benediktincima u Hrvatskoj i benediktinskim samostanom Čokovac.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

REGIONALNE SJEDNICE

Nastavak sa str. 7

♦ Pritom je korisno upoznati i razmotriti pozitivne primjere kako domovinske tako i krajevine Crkve te ih uz potrebne izmjene integrirati u pastoralni rad s hrvatskim obiteljima u Njemačkoj. Perspektive se mogu sagledati u kontekstu strukturalno-organizacijskih prijedloga, onih uz pojedina područja obiteljskog pastoralna te onih vezanih uz edukaciju i formaciju djelatnika/suradnika. Ostvarenju toga cilja doprinijela bi bolja suradnja struktura i djelatnika obiteljskog pastoralna domovinske Crkve s onima u inozemstvu uz uzajamno izmjenjivanje iskustva i dobrih praksi. Okupljanja poput stručnih skupova i nacionalnih susreta hrvatskih katoličkih obitelji dobra su prigoda za izgrađivanje toliko potrebnog zajedništva na koje smo pozvani u Kristu. Svako zajedništvo svoje korijene treba imati u duhovnom i molitvenom zajedništvu o čega su već pokrenute neke inicijative koje bude nadu, zaključio je dr. Petar-Krešimir Hođić. Nakon predavanja razvila se plodna diskusija tijekom koje su suda-



Sudionici Rajnsko-majnske regije u Mainzu

nici govorili i o poteškoćama s kojima se suočavaju u tom području.

Delegat vlč. Komadina je izvjestio o stanju hrvatskog dušobrižništva u Njemačkoj s težištem na pastoralnim i drugim aktivnostima Hrvatskoga dušobrižničkog ureda sa sjedištem u Frankfurtu na Majni, a bilo je riječi i o pastoralnom djelovanju u regijama. Potom je ravnatelj dr. vlč. Tomislav Markić upoznao okupljene svećenike, časne sestre, pastoralne suradnice i suradnike laikinje i laike, među kojima je bilo i nekoliko socijalnih djelatnika, s aktualnim stanjem hrvatske inozemne pastve u cijelom svijetu. Iznio je i glavne naglaske iz

godišnjega izvješća što ga je nedavno podnio hrvatskim (nad)biskupima na zajedničkoj sjednici HBK i BK BiH. Kao središnji izazov, koji stoji pred hrvatskom inozemnom pastvom, Crkvom i društvom u Domovini, naveo je novi snažan val iseljavanja iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine koji poprima veoma zabrinjavajuće razmjere. Saslušao je i iskustva misionara koji se susreću s novopridošlima, koji često nisu dovoljno dobro pripremili svoj odlazak u inozemstvo pa se suočavaju s raznim poteškoćama. Sjednice su završile zajedničkim ručkom.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

LUŽNICA KOD ZAPREŠIĆA: SEMINAR ZA ĐAKONE I PASTORALNE SURADNICE I SURADNIKE IZ HKM U NJEMAČKOJ

Živjeti iz Božje riječi

Na seminaru se okupilo dvadeset troje sudionica i sudionika, a vodili su ga dr. fra Darko Tepert i Magdalena Ferencina.

Seminar za đakone, pastoralne suradnice (redovnice i laikinje) i suradnike (laike) iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj održan je od utorka 10. do četvrtka 12. ožujka u Duhovno-obrazovnom centru „Marijin dvor“ Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Luz-

loženi mehanizam s puno kotačića, a pastoralne su suradnice i suradnici i đakoni važni kotačići bez kojih se kretanje ne bi dogodilo do onih do kojih se treba dogoditi, do naših vjernika. Govoreći o toj slici o kotačićima, istaknuo je kako je glavni kotačić, glavni pokretač, zamašnjak Duh

ti, istaknuo je ravnatelj dr. Markić. Tijekom seminara dr. o. Tepert je govorio o vrstama biblijskog pastoralnog; biblijskoj znanosti, teologiji i duhovnosti; biblijskim temama zanimljivim današnjem čovjeku; lectio divina kao osobnom i zajedničkom susretu s Božjom riječi i lectio divina u skupini – pod vidom praktične primjene. Pritom je o. Tepert istaknuo kako je aktualizacija biblijskog teksta osobito važna u pastoralu i katehezi, a odgovornost aktualizacije leži na biskupima, svećenicima i pastoralnim suradnicima, te na vjeroučiteljima. Oni koji su neposredno odgovorni za razlaganje Božje riječi njegovu narodu, mogu to učiniti tek ako i sami iz nje žive, ako je redovito čitaju i proučavaju, ako uz nju mole i razmatraju. Za katehezu Sveto pismo mora biti prvi izvor. U katehezi uvijek valja početi od povijesnog konteksta božanske objave, istaknuti ulogu pojedinih osoba i događaja u Božjem naumu spasenja. Samo kronološko upoznavanje s pojedinim osobama i događajima ipak nije dovoljno. Potrebno je potaknuti na susret s Kristom koji ostvaruje, tumači i usavršuje cjelokupnu biblijsku objavu. Biblijske skupine predstavljaju zgodno mjesto zajedničkog razmišljanja o biblijskom tekstu i zajedničke molitve. Za razliku od homilije, koja često zbog velikog broja vjernika ne može



Misna slavlja predvodio je dr. fra Darko Tepert koji je tijekom seminara govorio o biblijskom pastoralu

nici kod Zaprešića, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Seminar je započeo jutarnjom molitvom i sv. misom, koju je predvodio dr. fra Darko Tepert. Na seminaru je bilo riječi o biblijskom pastoralu i pripremi za liturgijsko slavlje, a vodili su ga dr. fra Darko Tepert iz Zagreba i Magdalena Ferencina iz Mannheim.

Sve je na početku u ime organizatora pozdravio delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina koji je sudionicima i sudionicima, kojih se okupilo dvadeset i troje, zaželio uspješan seminar te ih je pozvao neka i nadalje sudjeluju u tim darovanim susretima i tako obogaćuju svoj duhovni i pastoralni život. Potom je okupljene pozdravio ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić, koji je istaknuo kako pastoral možemo misliti kao

Sveti, koji pokreće naš pastoral, koji nas nadahnjuje u našem djelovanju. Budući da smo svi radnici na njivi Gospodnjoj, svi smo pouzvani suradiva-



Magdalena Ferencina je praktično pripremala sudionike za liturgijsko slavlje

Sudionici
seminara
ispred
dvorca
Lužnica



voditi računa o očekivanjima, tjeskobama, strahovima, nadama i radostima svakoga od njih, u biblijskim skupinama svatko može doći do izražaja. Različite su metode koje se na zajedničkim susretima mogu koristiti prilikom čitanja i proučavanja svetopisamskog teksta. Jedna je od tih metoda i lectio divina prilagođena radu u skupini, istaknuo je dr. fra Darko Tepert. Magdalena Ferencina je praktično pripremala sudionike za liturgijsko slavlje i osnove psalmodije u tri dijela. To je bilo zamišljeno, kako je istaknula, kao praktični rad s literaturom za misna slavlja i njihovom konkretnom primjenom u sv. misama, koje su se slavile na tom susretu. Sve je bilo osmišljeno i kao rad sa zborom, kroz vokalnu tehniku, dirigiranje, harmonijsku pratnju i improvizaciju uz aktivno sudjelovanje polaznika. Kroz osnove psalmodije predavačica se željela osvrnuti na pomalo slabo pjevanje psalmodijskih tonusa u liturgiji časova te potaknuti sudionike na češće pjevanje, barem na takvim susretima.

Misna slavlja predvodio je o. Tepert, a sudionici su se upoznali i s dvorcem i Duhovno-pastoralnim centrom „Marijin dvor“ u Lužnici, o čemu im je govorila s. Berislava Mirjam Grabovac. U srijedu 11. ožujka u večernjim satima bio je svečani oproštaj od s. Damire Gelo u povodu njezina odlaska u mirovinu, a koja je veliki broj svojih redovničkih godina prove-

la u pastoralnom radu u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj. Tijekom seminara sudionike je posjetio i bivši delegat za Njemačku fra Josip Klarić, koji sada djeluje u župi Gospe van grada u Šibeniku. Na kraju seminara predavačima i sudionicima je zahvalio delegat vlč. Ivica Komadina.

U petak 13. ožujka delegat vlč. Ivica Komadina i glavni urednik Žive

zajednice dr. Adolf Polegubić susreli su se u Državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske u Zagrebu s predstavnikom toga Ureda mr. Darijom Krstičević. Tijekom susreta bilo je riječi o aktivnostima Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

POING

U privatnoj audijenciji kod pape Franje



Hrvatski poduzetnik iz Poinga Ivo Sadrić – Onkel Ivo (68) sa suprugom Ružom (64) bio je 26. siječnja u privatnoj audijenciji kod pape Franje u Do-

mu sv. Marte u Rimu. Ivo i Ruža su papi Franji darovali dva kaleža, a

sudjelovali su i u misnom slavlju koje je predvodio papa Franjo. ■



Piše:
mr. Andela
Jelić

Čuvar brata svoga

Sveto pismo svjedoči nam i o nesavršenim međuljudskim odnosima, gdje ni bratski odnosi nisu izuzetak.

Kako je lijepo i kako je milo, kao braća zajedno živjeti! – Psalam 133 omiljena je pjesma među Židovima jer je bratska ljubav primjer najveće ljubavi. Isusove riječi „Idi braćo mojoj“ (Lv 20,17) pokazuju da je Isus svoje učenike, sve nas, nazvao svojom braćom (usp. Heb 2,11), i otkrio nam puninu bratske i požrtvorne ljubavi.

No, Sveto pismo svjedoči nam i o nesavršenim međuljudskim odnosima, gdje ni bratski odnosi nisu izuzetak. Teško prevodiv redak iz knjige Izreka 17,17 na hebrejskom jeziku kaže „prijatelj voli cijelog života, a brat se rađa za protivnost“. Zato će neki ovako tumačiti isti redak: „prijatelj voli cijelog života, a u nevolji postaje bratom“.

Nesložna braća

Ovaj stih istinito svjedoči o velikim protivštinama među rođenom braćom, počevši od Kajina i Abela. Već na početku Biblije susrećemo prvi pravi primjer međuljudske nesloge, i to između dva brata. Rivalstvo se može protumačiti prirodnim nagonom za opstanak – jer čak je i kod nekih životinjskih vrsta primijećeno da je mladunčad istih roditelja osuđena na suparništvo, koje ponekad završava tragično za onog slabijeg. No, priču o Kajinu i Abelu treba promatrati u kontekstu priče o istočnom grijehu, oni ilustriraju nastavak raskola između čovjeka i Boga i ljudi međusobno.

U škrtom opisu njihova života isti će se Kajinova srdžba i ljubomora, nakon što shvaća da je Abelova žrtva prihvaćena, a njegova nije (Post 4,5). Abel je ubijen, no Kajin prema biblijskoj priči nije bio ljut na Abela, već – na Boga. Kajinova agresija na brata Abela bila je zato bezrazložna, Abel nije nikakvo zlo učinio. No samo je Abelovo postojanje smetalo Kajinu. Ako pažljivo čitamo biblijski tekst, vidimo da je korijen ljudske srdžbe – nešto nelogično. Jedini razlog je u Kajinovu srcu, u njegovoj intimi. „Ako ne

činiš pravo, grijeh vreba pred vratima“, kaže Bog Kajinu i time nam otkriva da nešto nije ispravno u Kajinovu životu, i doista grijeh kasnije ovladava Kajinom. Tako i danas biva, čovjek nasrće na brata zbog vlastitog nemira.

Osim što je počinio najgoru od svih nepravdi, ubojstvo nevinog čovjeka, ništa tim činom nasilja nije riješio. Njegov je grijeh ostao, njegova je žrtva ostala neprihvaćena, riješio se konkurencije, ali njegov život nije postao bolji, već upravo suprotno. Na Kajinovo pitanje: „zar sam ja čuvar svojega brata?“, možemo odgovoriti:

Već na početku Biblije susrećemo prvi pravi primjer međuljudske nesloge, i to između dva brata. Rivalstvo se može protumačiti prirodnim nagonom za opstanak – jer čak je i kod nekih životinjskih vrsta primijećeno da je mladunčad istih roditelja osuđena na suparništvo, koje ponekad završava tragično za onog slabijeg. No, priču o Kajinu i Abelu treba promatrati u kontekstu priče o istočnom grijehu, oni ilustriraju nastavak raskola između čovjeka i Boga i ljudi međusobno.

jesi, ti si čuvar svoga brata. I pao si na tom ispitu.

Od suparništva do oprost

Braća su uvijek bila prvi prijatelji i prvi suparnici. Suparništvo među braćom vidljivo je i kod Jakova i Ezava. Ova je priča etiološke naravi, kroz sliku rivalstva Jakova i Ezava protumačeno je neprijateljstvo između dva naroda, Izraelaca i Edomaca. Ali to je također priča o opraštanju. Radi se o blizancima, Ezav je prvorodenac, a Jakov mu se pri rođenju – držao za petu. Kao da želi nešto uzeti bratu.

Kasnije Jakov lukavstvom doista oduzima blagoslov prvorodenca Ezavu. Braća postaju neprijatelji, njihovo suparništvo postaje suparništvo njihovih obitelji, njihove djece, njihovih slugu. No, kad je nakon puno godina došlo vrijeme susreta, događa se neš-

to neočekivano, iako nas pisac priprijetava na najgoru, opisujući Jakovljeve strah i brojnost Ezavove vojske. Jakov u strahu šalje bratu poklone, najbolje od onog što ima, kao da s njime želi podijeliti sva dobra što je po Božjem i očevom blagoslovu zadobio. Jakov je svjestan da se pred bratom mora duboko poniziti.

Trenutak susreta opisan je biranim riječima: dok Jakov ide prema bratu klanjajući se sedam puta do zemlje, Ezav trči prema njemu i grli ga, baca mu se oko vrata, ljubi ga i oboje plaču. Tako priča o prevari i bratskom sukobu postaje priča o opraštanju. Obojica su prošli svojevrсно pročišćenje i sada mogu živjeti u miru, pred Bogom i pred ljudima.

Priča o Josipu i njegovoj braći (Post 37-45), također govori o oprost. Dirljiv opis Josipovog otkrivanja, njegov plač, pokazuje da su rivalstva nestala, te da je sve u njihovim životima Božje djelo: „niste vi mene poslali ovamo nego Bog, da vam život spasi velikim izbjavljenjem“ (Post 45,7). U njihovim se životima ispunilo ono što Kain i Abel nisu uspjeli posvjedočiti: biti čuvar brata svog. Josip je čuvar braće svoje, jer mada su mu oni učinili nažao, on je čuvao čisto srce otvoreno Bogu. A Terezija Avilska bi to ovako izrekla: „Bog i po krivim crtama ravno piše“.

Moj Bog

*Moj Bog korača niz ulicu
Nasmijan kao dijete
Zamišljen kao stranac...
I zove i šuti i pjeva i moli*

*Kad moj Bog korača niz ulicu
Pod svodovima zvjezdane noći
Netko istupi iz tajanstvene samoće
I pruži ruku mome Bogu*

*Moj Bog korača niz ulicu
A moja je duša radosna i sniva*
Vinko Puljić

Ordensgründerin, Mystikerin, Kirchenlehrerin

In diesem Jahr, genau am Tag vor Palmsonntag, waren es 500 Jahre seit der Geburt der hl. Teresa von Ávila. Sie war die erste Kirchenlehrerin in der Geschichte der Kirche. Gemeinsam mit Katharina von Siena, wurde ihr 1970 von Papst Paulus VI. der Titel „doctor ecclesiae“ zugesprochen. Erst in jüngster Zeit wurden zwei weitere Kirchenlehrerinnen von Päpsten ernannt – Thérèse von Lisieux und Hildegard von Bingen.

Kirchenlehrer ist in der katholischen Kirche die Bezeichnung für bedeutende kirchliche Lehrer. Mit der Verleihung des Titels, der sich vom lateinischen *doctor ecclesiae* ableitet, erkennt die katholische Kirche den Beitrag einer Person zur Lehre und zum Verständnis des Glaubens an. Diese muss ein kanonisierter Heiliger oder eine Heilige sein und sich durch ihre Rechtgläubigkeit sowie Gelehrsamkeit ausgezeichnet haben. Die feierliche Verleihung wird vom Papst oder von einem Konzil vorgenommen.

Das Leben der ersten Kirchenlehrerin Teresa von Ávila könnte als eine spirituelle Erfahrung der Liebe und ihre Mystik als Begegnung mit Gott beschrieben werden. Teresa wurde am 28. März 1515 in Ávila, Spanien geboren. Sie wuchs in einer christlichen Großfamilie auf. Das wissbegierige, temperamentvolle und fröhliche Kind wurde von der Mutter fromm erzogen. Auch als junges Mädchen war sie sehr offen für ihre Umwelt und wegen ihrer Weisheit und Fähigkeit, Menschen froh zu stimmen, suchten die Menschen ihre Nähe. Ihre Veranlagung zu Freundschaft und Kommunikation mit den Menschen rief Sympathie hervor. Diese menschlichen Tugenden begleiteten sie ihr Leben lang. Teresa wuchs zu einer intelligenten und entschlossenen jungen Frau heran und so nahm sie auch ihren Entschluss, ins Kloster zu gehen sehr ernst, obwohl ihr der Abschied von der Welt war, so sagte sie später, „als trennte sich jeder einzelne Knochen extra“. Im Kloster erhielt sie ihre weitere Erziehung und tauchte tief ein

in Gebet und Meditation. Sie verbrachte achtzehn Jahre in einem grossen Kloster mit etwa 120 bis 180 Schwestern. Ihr Wunsch war ungebrochen, ganz in die Liebe und Gnade Gottes einzutauchen und daraus eine neue, für die damalige Kirche notwendige Initiative gegen die Mittelmäßigkeit und das eingefahrene spirituellen Leben zu beginnen.



Teresa von Ávila (Peter Paul Rubens)

In ihrer Autobiographie beschreibt Teresa von Ávila Schwächen, Unzulänglichkeiten und Schattenseiten des Klosterlebens der damaligen Zeit. Die Mittelmäßigkeit dieser Art des Lebens schien ihr nicht zu genügen. In ihrem tiefsten Inneren verspürte sie eine Sehnsucht, sich aus all dem lösen und sich auf die Suche nach einem neuen, wahren Weg begeben zu wollen – eine Zeugin der Gnade Gottes und des Geistlichen im menschlichen Dasein werden zu wollen.

Ihr Wunsch nach einem Karmeliterorden ganz im Einklang der alten Regeln wuchs und so gründete sie im Alter von vierzig Jahren am 24. August 1562 das Kloster der „unbeschulten“ Karmelitinnen mit strengster Klosterzucht.

Teresa von Ávila gilt als herausragende Vertreterin der spanischen Mystik, aber wer dahinter eine weltfremde Frömmigkeit erwartet, wird eine gehörige Überraschung erleben. Sie war eine selbstbewusste Pragmatikerin, die allen Autoritäten ihrer Zeit er-

hobenen Hauptes gegenübertrat und ein Organisationstalent mit außergewöhnlicher Menschenkenntnis.

„Wenn von einer Frau gesagt wird, sie habe jedem, der ihr begegnet ist, den Kopf verdreht, dann werden die wenigsten vermuten, dass von einer heiligen die Rede ist“. (Paul-Werner Scheele „Geistlich leben in weltlicher Welt“, am 16.04.1988).

Da Teresa Sánchez de Cepeda y Ahumada schon als junges Mädchen und später als Nonne lebenslang auf alle, die mit ihr in Kontakt treten, eine magische Anziehungskraft ausübt, so können wir einem weiteren Zeugnis des über seine Zeit hinausragenden Augustiner-Gelehrten Fray Luis de León getrost Glauben schenken, wenn dieser ganz offensichtlich ins Schwärmen gerät: „Alles war an ihr außergewöhnlich: ihre Schönheit, ihr Charme, ihr bezauberndes Wesen, die Brillanz ihres Geistes, ihre Schlagfertigkeit und feine Ironie, aber noch mehr ihre seelische Kraft und die Großmut ihres Charakters“ (Obra completas BAC Madrid 1951).

Den Angaben aus 2012 zufolge gibt es heute weltweit 10.500 unbeschulte Karmelitinnen in 776 Klöstern. In Kroatien und Bosnien-Herzegowina gibt es fünf Klöster: in Brezovica, in Marija Bistrica, in Đakovačka Breznica, in Kloštar Ivanić und in Sarajevo mit insgesamt 88 Schwestern und Novizinnen. Teresa von Ávila ist die Schutzpatronin mehrerer Heimat-Pfarreien sowie des Bistums Požega und Bjelovar-Križevci in Kroatien.

Lassen Sie uns gemeinsam mit ihnen im Gebet und christlicher Verbundenheit den 500. Geburtstag ihrer Gründerin begehen und aus den österlichen Sakramenten, den Kraftquellen – gespeist aus dem österlichen Sieg Christi über Sünde und Tod – Kraft, Mut und Zuversicht für unseren persönlichen Lebensweg schöpfen. In diesem Sinne wünsche ich Ihnen ein frohes und gesegnetes Osterfest!

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

NÜRNBERG

Proslavljen sv. Ivan Bosco

Salezijanci koji djeluju pri Hrvatskoj katoličkoj misiji Nürnberg već 60 godina, ove godine su na poseban način proslavili blagdan sv. Ivana Bosca. Ove godine salezijanci slave i 200. obljetnicu od rođenja svoga utemeljitelja. Proslava blagdana prebačena je na nedjelju 1. veljače. Prije proslave vjernici misije pripremali su se kroz trodnevnicu, koju je predvodio zadarski svećenik mons. Milivoj Bolobanić, a glazbeno su animirali Elizabeta Bilić i Antonio Tkalec. U nedjelju je bila svečana misa i blagoslov djece i mladih po zagovoru sv. Ivana Bosca. U propovjedi je don Mili-



Za nastupa djece i mladih na proslavi sv. Ivana Bosca u Nürnbergu

voj istaknuo don Boscovu ljubav prema napuštenoj mladeži. Sv. Ivan Bosco je imao karizmu rada s mladima i u tome je uspio. Vjerovao je da ga je Isus pozvao i zato je cijeli svoj život darovao za mlade. Na misi je svirao duhovni glazbenik Antonio Tkalec koji je izveo i nekoliko svojih skladbi.

Nakon sv. mise za sve vjernike bio je pripremljen objed, kojeg je organiziralo misijsko vijeće i suradnici misije. Nakon objeda bila je svečana akademija u kojoj su sudjelovali misijski folklorasi svih uzrasta: najmanjeg, srednjeg i velikog folklor. Zatim je sudjelovao dječji zbor „Don Bosco“,

te dramska skupina „Don Bosco“ koja je izvela dramski komad „Don Boscu za rođendan“. Dvorana je bila preplavljena da primi sve one koji su htjeli doći. Može se reći da se zadnjih pet godina zaista don Bosco svečano slavi na poseban način i da se vjernici veše tom blagdanu. **Marijan Karlović**

BIETIGHEIM-BISSINGEN

Bl. Stepinac lučonoša bogoljublja i domoljublja

Vjernici hrvatskih katoličkih zajednica Sv. Franje Asiškog Bietigheim-Bissingen, Sv. Ante Padovanskog Vaihingen an der Enz i Sv. Ilije proroka Illingen prvi put su zajednički proslavili Stepinčevo 8. veljače u crkvi St. Laurentius u Bietigheimu. Svečanu misu slavio je župnik fra Josip Bebić, koji se uoči glazbeno-poetskog recitala obratio vjernicima i podsjetio da je bl. Alojzije Stepinac „najveći lučonoša bogoljublja i domoljublja u hrvatskom narodu“. Gost iz Zagreba akademski glumac Tomislav Martić uz sudjelovanje fra Josipa Bebića i potporu crkvenoga mješovitog zbora pod vodstvom Ane Ma-



Fra Josip Bebić i Tomislav Martić za izvođenja recitala u čast bl. Alojzija Stepinca

dunić nastupio je s prigodnim recitalom u čast kardinala bl. Alojzija Stepinca. Recital je priredio mr. fra Josip Grbac. Izvedba je izazvala puno

emocija i oduševila prisutne vjernike koji su se zadržali u prigodnom druženju sa župnikom, članovima zbora i Tomislavom Martićem. ■



NAŠE ZAJEDNICE

BERLIN

Susret mladih „veleposlanika“ s nuncijem

U Berlinskoj će se nadbiskupiji 28. ožujka održati Nadbiskupijski Svjetski dan mladih – SDM (Diözesaner Weltjugendtag Berlin), kao priprema za Svjetski dan mladih u Krakovu 2016. godine. Na Stepinčevo 10. veljače dvadesetak mladih iz Hrvatske katoličke misije Berlin zajedno s Anicom Krstanović, članicom organizacijskog tima SDM-



Apostolski nuncij mons. Eterović je mlade „veleposlanike“ blagoslovio polaganjem ruku

a u Berlinu, te Suzanom Smolković, voditeljicom zbora mladih, sudjelovalo je na susretu „veleposlanika“ SDM-a s apostolskim nuncijem u Njemačkoj mons. Nikolom Eterovićem. Ideja „veleposlanika“ proizašao je prošle godine u pripremama SDM na prijedlog hrvatskih predstavnika u organizacijskom timu Anice i Suzane. Ideju za to su uzele iz uspješnog pastoralna mladih iz domovine s animatorima, te je prilagodile na nadbiskupijski SDM u Berlinu. Smisao „veleposlanika“ je da mladi krenu mladima širiti Radosnu vijest – i pozvati svoje prijatelje, kolege, poznanike ili pak potpune strance da dođu i sudjeluju u susretu s Kristom na nadbiskupijskom SDM-u. Na početku susreta vlč. Kotzur, voditelj organizacijskog tima SDM-a pozdravio je sve mlade, koji su imali čast posjetiti zgradu Nuncijature na Südsterne i susresti se s nuncijem mons. Eterovićem. Nakon zaziva Duha Svetoga pjesmom u kapeli Nuncijature i kratke molitve, mlade je pozdravio nuncij mons. Eterović i održao poticajni nagovor o temi iz Evanđelja po Luki (Lk 10,1), gdje Isus šalje 72 učenika

da idu u strane gradove i navješćuju Kraljevstvo Božje. Mons. Eterović je posebno istaknuo kako su apostoli bili poslani bez ikakvih materijalnih sredstava, u jednostavnosti, te kako su bili upućeni da svakom domu u kojega uđu donesu mir Božji. Potom je usporedio Isusove apostole s „veleposlanicima“ SDM-a. Nakon nagovora je sve „veleposlanike“ osobno blagoslovio polaganjem svojih ruku na njihove glave. Susret je u kapelici nuncijature završio molitvom i pjesmom, nakon kojeg je uslijedilo fotografiranje s nuncijem. Mladi su „veleposlanici“ okrijepljena duha potom krenuli svojim kućama. Valja podsjetiti kako je na prošlogodišnjem susretu iz te misije sudjelovalo 220 od ukupno 700 mladih. Za ovogodišnji Nadbiskupijski Svjetski dan mladih, koji će se opet održati u crkvi St. Matthias, Winterfeldplatz, u Berlinu pripremljen je bogat program, u kojem će Hrvati imati značajan doprinos. Sv. misu predvodit će nuncij mons. Nikola Eterović, a zbor mladih hrvatske misije pjevat će i animirati sv. misu. Katehezu će držati studentski kapelan iz Zagreba don Damir Stojić.

Dominik Čepulčić

KOBLENZ

Proslavljeno Stepinčevo i 45 godina misije

Hrvatska katolička misija (HKM) Koblenz, u biskupiji Trier, proslavila je u nedjelju 8. veljače blagdan svoga zaštitnika bl. Alojzija Stepinca i 45. obljetnicu djelovanja. Svečano misno slavlje u tom je povodu u punoj crkvi Sv. Franje u Koblenzu predvodio ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić u zajedništvu s voditeljem misije, svećenkom Varaždinske biskupije vlč. Stjepanom Zadravcem. Sve je na početku pozdravio vlč. Zadravec. U uvodnoj riječi vlč. Markić je istaknuo kako je poseban Božji dar 45 godina HKM u Koblenzu i zagovornik misije bl. Alojzije Stepinac kojega danas na poseban način častimo kao blaženika, a vjerujemo i budućeg sveca Katoličke Crkve i našega naroda.

Vlč. Markić je u propovijedi istaknuo kako je blaženi Alojzije Stepinac bio najsvjetliji lik Crkve Božje u Hrvata, kako ga u jednom pastirskom pismu naziva kardinal Josip Bozanić.



Misno slavlje predvodio je ravnatelj dr. vlč. Markić u zajedništvu s vlč. Zadravcem

Stoga nam poruka njegova života može osvijetliti i naš vlastiti život, rasvijetliti naše nedoumice, unijeti jasnoću u naša pitanja te nam dati odvažnost za hrabro nošenje s izazovima koje nam donosi moderno vrijeme. Tko uranja u Boga, izranja kod čovjeka! Upravo je iz ukorijenosti u Bogu blaženi Alojzije mogao učiniti sve što je učinio. I dobro je učinio, istaknuo je u propovijedi vlč. dr. Tomislav Markić. Na kraju misnog slavlja vjernici su u znak zahvalnosti vlč.

Markiću darovali prigodan dar, na što je on uzvatio slikom-ikonom bl. Alojzija Stepinca. Misno slavlje uvečao je misijski dječji zbor pod vodstvom Ive Lesice i Diane Vranješ uz pratnju tamburaša.

Nakon misnog slavlja za sve je u dvorani župe sv. Franje organiziran humanitarni ručak, a priređen je i prigodni duhovno-kulturni program. Iva Lesica je podsjetila na povijesni tijek misije, koja je osnovana 1. lipnja 1970.

A. P.

MAIN-TAUNUS/HOCHTAUNUS

Proslavljeno Stepinčevo

Vjernici hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus, sa sjedištem u Kelkheimu, svečano su u nedjelju 15. veljače proslavili blagdan bl. Alojzija Stepinca. Sve-

kraju je fra Marinko u ime svih vjernika zahvalio na daru velikoga blaženika Alojzija Stepinca. Pritom je izrazio nadu kako će bl. Alojzije uskoro postati službeno i svetac. Ujedno

dalenom Višić i fra Marinkom Vukmanom posjetilo je 31. siječnja i 1. veljače Hrvatsku katoličku misiju München. Tako su se Framiši iz Kelkheima zajedno sa svojim domaćini-



Misno slavlje predvodio je fra Frano Doljanin u zajedništvu s fra Marinkom Vukmanom

čano misno slavlje u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu predvodio je tajnik Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu fra Frano Doljanin u zajedništvu s domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Misnom slavlju pribivala je i konzulica Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfuta Lidija Hadrović. Misi je prethodila molitva u čast bl. Alojzija Stepinca koju je predmolio o. Vukman, a zatim procesija, u kojoj su sudjelovali svećenici, ministranti i folkloraši, od sakristije do u crkvu, gdje je ispred oltara postavljena slika bl. Alojzija Stepinca.

Uvodeći u slavlje, fra Frano je rekao kako „s ponosom i pobožnošću častimo mučenika bl. Alojzija Stepinca koji je posvjedočio svoju vjeru i postao živa Božja riječ“. Pritom je istaknuo je kako život i svjedočanstvo bl. Alojzija Stepinca pomažu ispravljati površnost koja se uvlači u kršćanski život. Osim toga, ondašnje poslijeratno događanje je bila lažna predstava, kojih nažalost ima i danas, ali nam primjer bl. Alojzija Stepinca pokazuje da „Gospodin zna put pravednih, a propast će put opakih“ (Ps 1). „Neka nas vodi svijetli lik sluga Božjega kardinala Stepinca i zagovor naše Majke Marije kako bismo ostali vjerni ljubavi prema Bogu i Domovini“, kazao je na kraju propovijedi fra Frano. Na



Misnom slavlju pribivali su i hrvatski branitelji Đuro Glogoški, Josip Klemm i Tihomir Babok

je zahvalio fra Frani Doljaninu na predvođenju misnog slavlja. Misno slavlje svojim je pjevanjem uveličao župni zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić i orguljskom pratnjom Hrvoja Barnjaka. Za gradnju crkve Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Kninu prikupljena je kolekta u iznosu 3000 eura. Nakon sv. mise svi su pozvani na domjenak.

franjevci-split.hr

Susret dviju Frami u Münchenu

Četrdesetero mladića i djevojaka iz HKZ Main-Taunus/Hochtaunus zajedno sa svojim voditeljima s. Mag-

dalenom Višić i fra Marinkom Vukmanom posjetilo je 31. siječnja i 1. veljače Hrvatsku katoličku misiju München. Tako su se Framiši iz Kelkheima zajedno sa svojim domaćini- ma Framišima iz Münchena uputili u šetnju glaglavnom gradom Bavorske. Slavila se i sv. misa s molitvenim bdijenjem. Dakako bila je tu i zajednička večera i druženje uz pjesmu. No, sve je to bio samo uvod u ono zbog čega se susret i dogodio. U nedjelju 1. veljače, u crkvi St. Michael, 44 djevojke i mladića iz HKM München su pred cijelom okupljenom zajednicom javno izrekli obećanja da će se truditi biti bolji ljudi i bolji kršćani, a 23 djevojke i mladića ušli su u vrijeme pripreme za ta ista obećanja.

franjevci-split.hr

Hrvatski branitelji na misnom slavlju

U Kelkheimu, sjedištu Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus, u nedjelju 8. ožujka, na misnom slavlju u crkvi sv. Dionizija ispunjenoj vjernicima do posljednjeg mjesta posebno srdačno su dočekani i pozdravljeni glasnim pljeskom hrvatski branitelji Đuro Glogoški, Josip Klemm i Tihomir Babok. Kako i ne bi kad su Glogoški, predsjednik Udruge stopostotnih hrvatskih ratnih vojnih invalida

Domovinskog rata i Klemm, predsjednik Udruge Specijalne policije MUP-a RH iz Domovinskog rata, prepoznati u hrvatskoj javnosti, kako u Domovini, tako i svijetu po sloganu „100 % za Hrvatsku“, pod kojim već mjesecima na zagrebačkoj Savskoj 66 traže pravdu za ostvarenje prava i očuvanje dostojanstva branitelja, invalida Domovinskog rata i samog Domovinskog rata u hrvatskome društvu. Valja dodati, kako su večer ranije, u subotu 7. ožujka, Glogoški, Klemm i Babok u društvu prijatelja bili posebno rado viđeni gosti na 9. Večernjakovoj domovnici održanoj u Bad Homburgu.

B.L.

DORTMUND

Novi izvanredni djelatelj pričesti

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina pohodio je u nedjelju 1. ožujka Hrvatsku katoličku misiju (HKM) Dortmund i predvodio u crkvi Sv. Apostola svečano misno slavlje. Na kraju misnog slavlja u službu izvanrednog djelatelja pričesti uveo je Ćirila Ćelana. U koncelebraciji su bili domaćin, voditelj HKM Dortmund vlč. Zrinko Brković i voditelj HKM Hagen vlč. Damir Kovačić. Delegat vlč. Komadina je u propovijedi istaknuo kako kao kršćani nikad ne smijemo biti žalosni. Mi rado hodamo za Isusom Kristom, rado ga pratimo i onda kad je na putu križa. I onda kad se pati na križu i kada umire za nas jer sve zajedno završava u vrhuncu onoga zbog čega je Isus došao među nas, a to je uskrsnuće, pobjeda nad grijehom, pobjeda nad smrću i zato smo radosni. I zato smo uvijek ponovno radosni kad i mi uspijemo pobijediti grijeh u svom životu, kad uspijemo nadići slabost koja nas pritišće zemlji. Kad god podignemo glavu i kad god gledamo naprijed, gledamo u radosti naprijed. Biti Isusov učenik znači biti vedar sljedbenik njegova evanđelja, znači radosno ga slijediti, u radosti čekati nadolazeći blagdan Uskrsa, kazao je delegat vlč. Komadina koji je u toj prilici podsjetio kako u našoj Crkvi imamo dosta službi koje zajedno sa svećenikom mogu vjernici vršiti. Tu su oni koji čitaju liturgijska čitanja, koji mole molitve vjer-



Misu je predvodio delegat vlč. Komadina u suslavlju s vlč. Brkovićem i vlč. Kovačićem

nika, ministranti koji služe kod oltara, a svaki biskup može pojedinim vjernicima dati dopuštenje djeljenja pričesti. Neka sve što radimo u Crkvi bude na veću slavu Božju!

U ime Nadbiskupije Paderborn i nadbiskupa mons. Hans-Josefa Bekera kandidat za svećenika Biskupije Münster Valentin Wittkamp pročitao je dopuštenje Ćirilu Ćelanu za poslanje izvanrednog djelatelja pričesti vjernicima u crkvi sv. Apostola u Dortmundu i starijim i bolesnim članovima misije u trajanju tri godine. To su vjernici pozdravili pljeskom, a delegat vlč. Komadina nakon što ga je uveo u službu, uputio mu je čestitku uz prigodni dar. Na kraju je voditelj misije vlč. Brković

zahvalio delegatu vlč. Komadini na pohodu misiji i uvodu Ćirila Ćelana u službu izvanrednog djelatelja pričesti. Na misi je bio i Goran Grubač, koji je aktivan na njemačkoj župi u Dortmundu, a u misiji vodi skupinu čitača. Pjevanje na misi predvodila je skupina vjernika uz sudjelovanje svih vjernika pod vodstvom pastoralne suradnice Kate Djaković.

Novi izvanredni djelatelj pričesti Ćiril Ćelan rođen je u Cisti Velikoj kod Imotskog. U Njemačkoj je od 1989. Oženjen je sa suprugom Maricom. Roditelji su sinova Marija (21) i Antonija (11) i kćeri Ivone (15). Vlasnik je restorana „Kegelkotten“ u Dortmund-Brechten.

A.P.

KOBLENZ

Dar Hrvata Papi i Papin dar Hrvatima

Članovi HKM Koblenz zajedno sa župnikom vlč. Stjepanom Zadravcem hodočastili su u Rim od 16. do 20. veljače. Bilo je to misijsko zahvalno hodočašće u povodu 45 godina postojanja HKM Koblenz. Hrvatski hodočasnici iz Koblenza prolazili su najvažnijim mjestima Rima upoznaajući se s ljepotama grada kao i hodočasteći na grobove sv. Petra i Pavla te posjećujući najvažnije bazilike i crkve Rima. Nakon općeg upoznavanja grada prvoga dana, drugoga dana hodočašća, nakon slavljenja sv. mise u crkvi Santa Maria Maggiore, blizu koje su bili smješteni, uslijedilo je upoznavanje znamenitosti Rima: crkve Sv. Ivana Lateranskog, crkve

Sv. Petra u okovima, Foruma Romanum, Koloseuma, Vie Fori Imperiali, Kapitolija, Piazze Venezia, Augusta Foruma, Trajanova Foruma i Fontane di Trevi, Pantheon, Piazze Navona, crkve Al Gesu i Sante Marie Sopra Minerva. U srijedu su sudjelovali na općoj audijenciji tijekom koje je najstarija župljanka HKM Koblenz Ana Puškarić papi Franji u ime Hrvata iz Koblenza darovala ručni rad, a Papa je uzvratio blagoslovom i poljupcem najmlađem hodočasniku iz Koblenza, dvogodišnjem Luki Kožulu. Nakon audijencije uslijedilo je razgledavanje duhovnog sjedišta katolištva, a na kraju su posjetili i Hrvatski zavod Sv. Jeronima, gdje su slavili sv. misu zajedno s

hrvatskim svećenicima-studentima. Nakon sv. mise uslijedilo je druženje sa svećenicima koji se povezuju s misijom kroz dolazke na učenje jezika i ljetne odmore u misiji u Koblenzu. U četvrtak su hodočasnici zajedno sa župnikom vlč. Zadravcem slavili sv. misu u bazilici Sv. Petra u Vatikanu na grobu sv. Petra apostola. Nakon sv. mise uslijedilo je razgledavanje bazilike Sv. Petra i posjet kupoli bazilike s koje se vidi cijeli Vatikan. Uslijedila je zatim šetnja po Campo dei Fiori. Posjetili su i Largo Argentina, Piazze Popolo, vidikovac Pincio kao i Španjolske stuba. Hodočašće je završilo u petak oproštajnim posjetom crkvi Santa Maria Maggiore.

Zoran Buntić

AALEN

Proslavljen bl. A. Stepinac – zaštitnik zajednice

Hrvatska katolička zajednica (HKZ) bl. Alojzija Stepinca u Aalenu svečano je u nedjelju 15. veljače proslavila svoga zaštitnika – Stepinčevo. Svečano misno slavlje u kapeli Sv. Mihaela u Aalenu u tom je povodu predvodio bjelovarsko-križevački biskup mons. dr. Vjekoslav Huzjak u susavlju s domaćinom – voditeljem HKZ bl. Alojzija Stepinca u Aalenu i HKZ Presvetoga Srca Isusova u Heidenheim a.d. Brenz vlč. Vilimom Koretićem – svećenikom Bjelovarsko-križevačke biskupije, dekanom Aalena i župnikom župe sv. Marije u Aa-

leni. bl. Alojzije Stepinac slao svećenike da se brinu o iseljenim Hrvatima. „Ljudi u dijaspori, iako trenutno ne žive u svojoj domovini, itekako za nju brinu. Nije nam svejedno što se u domovini događa. Posebno ne smijemo zaboraviti žrtvu koju je hrvatski narod podnio za svoju slobodu kao što je žrtvu podnio i bl. Alojzije Stepinac u ljubavi.“ Potom su djeca pozdravila oca biskupa i predala mu prigodan dar.

Mons. Huzjak je u uvodnoj riječi istaknuo kako slušajući riječ bl. Alojzija Stepinca, gledajući njegov život i primjer molimo ponajprije da što pri-

bili, jednakim žarom govorio da ne zaborave Boga, koji je temelj ljudskog života. I da se ne ponašaju kao oni koji u Boga ne vjeruju. Često je znao govoriti da ne može nikako prihvatiti sustav koji Boga zanemaruje, nijeće ili ga udaljuje iz društva. To ne smijemo prihvatiti ni mi kao vjernici. Zato jer bez Boga gubimo temelj svoga vlastitog postojanja. S Bogom smo sigurni. S njim možemo ići naprijed. Ako se Boga odrečemo, onda smo prepušteni sami sebi. A što znači, vidjeli smo u ratu, a i nakon rata kad su milijuni ljudi stradali od ideologije ko-

ja nije trpjela da netko misli svojom glavom, već je trebalo misliti onako kako je odredila partija. Stoga je bl. Alojzije za vrijeme rata nastojao pomoći svakome. Iskazivao je milost Krista Gospodina jer Krist nikad nije pitao koje je tko vjere, nacije i sl., već je li netko u nevolji. Tako je bl. Alojzije pomagao i Židovima i Srbima i Romima, dakle svima onima koji su bili u nevolji i kojima je trebalo pružiti ruku, a on je to mogao i to je činio zdušno i od srca i zbog toga je bio proganjan i kritiziran.

Uvijek je tako kad pomognete drugome, ona druga strana koja misli da tome ne treba pomoći, vas kritizira. Ali bl. Alojzije Stepinac je bio slobodan u svom srcu i svom predanju pomoći svakom čovjeku. Nije bio vezan nikakvom ideologijom, nego jedino ljubavlju Krista prema čovjeku. I to je križ koji je nosio i s kojim je išao naprijed. To je križ koji je nosio i na suđenju. Nije se dao pokolebati jer je bio svjestan toga da je čist pred Bogom i čist pred ljudima, ne samo pred svojim hrvatskim narodom već pred svakim čovjekom jer je svakome nastojao biti milost i znak ljubavi Boga, Spasitelja Isusa Krista koji je na križu podnio život za nas. Zato je on nama svjetlo, onaj kojega slijedimo i nasljedujemo. Posebno se zalagao za obitelj, jer je bio svjestan da je obitelj temeljna jedinica društva i Crkve. Obitelj koja je zdrava, u kojoj se rađaju djeca, obitelj koja odgaja, koja usaduje u srce mladih ljudi uzvišene vrijednosti koje će ih voditi kroz život, ♣



Okupljeni vjernici na misnom slavlju u kapeli Sv. Mihaela u Aalenu

lenu vlč. dr. Piusom Angstenbergerom te uz asistenciju đakona Antuna Faltaka, koji djeluje u katedralnoj župi i biskupskom ordinarijatu u Bjelovaru, i njemačkim đakonom u miru Otmarom Ackermannom. Oca biskupa i okupljene vjernike, među kojima su uz Hrvate u misnom slavlju sudjelovali i Nijemci, na početku je pozdravio vlč. Koretić, posebno izrazivši radost zbog pohoda mons. Huzjaka toj hrvatskoj zajednici u Aalenu. Pozdravio je i skupinu vjernika u hrvatskim narodnim nošnjama kao i kandidate za izbor u pastoralna vijeća u hrvatskim zajednicama u Aalenu i Heidenheimu. Potom je uime vjernika tih zajednica prigodnu riječ ocu biskupu uputio Željko Dvojković. „Naše su zajednice male, ali aktivne, poglavito kad se radi o proslavama, kao što je i današnja.“ Potom je zahvalio ocu biskupu na dolasku, što pokazuje, kako je istaknuo, da Crkva u Hrvata nije zaboravila iseljene Hrvate i da se za njih brine brine. Pritom je kazao kako

je bude proglašen svetim, da nam zasja kao zvijezda na nebu našeg hrvatskog vjerničkog puka bez obzira gdje se nalazio. „Ono što nas nosi i što je poveznica što nas drži zajedno naš je rod i vjera koja nas uči ljubiti Boga i bližnjega.“

Mons. Huzjak je u propovijedi istaknuo kako je svetkovina bl. Alojzija Stepinca, zagrebačkog kardinala, mučenika naše Crkve prigoda da Božju riječ slušamo u svjetlu života našeg blaženika. Bl. Alojzije je bio nasljedovatelj Kristov u svome životu, jer je svojom službom i svojim predanjem nastojao svakom čovjeku pomoći u njegovoj nevolji i tjeskobi. Živio je u teškim vremenima, prvo između dva rata kad je u svijetu bila velika kriza koja je rezultirala Drugim svjetskim ratom, a potom su došla ratna stradanja i nevolje i muke koje su uvijek teško prihvatljivo stanje za društvo. Rat je uvijek muka i tjeskoba, stradanje, razaranje, ubijanje. I zato je uvijek svima, bez obzira na kojoj su strani

SREDNJI BADEN

Mogućnost promjena – izazov i nada

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Srednji Baden održana je duhovna priprema za Uskrs o temi „Mogućnost promjena – izazov i nada“. Priprava se održala 17., 18., 21., 24. i 25. veljače u pet gradova – Karlsruhe, Bruchsal, Bretten, Gaggenau i Pforzheim. U prepoznavanju mogućnosti promjena unutarnjega i vanjskoga načina ponašanja ljudi slijedili su sadržaji programa duhovne pripreme za Uskrs: predavanja, meditacije i drugi nadahnuti i doživljajni sadržaji. Svi su oni kroz različite izričaje nadahnjivani biblijskim tekstovima u kojima je prepoznatljiva poruka promjena ljudi u skladu s riječju Božjom. Sadržaji programa su pokazivali put nade u mogućnosti čovjekovih promjena. Mogućnost promjena se može kretati u rasponu između onog lošeg i onog najboljeg. Mogućnost promjena može biti odnosiva na sve pohranjene snage u ljudima. Ljudi mogu prepoznavati i usavršavati svoje snage. One se mogu primjenjivati u različite svrhe. Postoje mogućnosti izbora ciljeva u životu ljudi. Između mnogih mogućnosti njihova izbora postoji i mogućnost čežnje za približavanjem čovjeka jedine pravome Bogu. Izbor se može događati u okviru svakidašnjeg života i djelovanja ljudi. U hodu kroz cjelokupnost stvarnosti našega života približavanje pravome Bogu je često praćeno kušnjama: zaboravom Boga, udaljavanjem od njega, lutanjima života. Uz odlaske od Boga mogući su i povratci njemu. Uz zaborave njega moguća su sjećanja i traženja njega. Mogućnost mijena ljudi pokreće u njima slutnje i nade u konačnu pobjedu

najboljega života. Božji govor u Bibliji ustrajno pokreće ljude da se oni približe Bogu koji ih poziva sebi. Približavanje njemu započinje promjenom njihova načina života. Promjena uključuje cijeli čovjekov život: misli, srce, ponašanje. Promjene načina života ljudi na zemlji upozoravaju na njihovu najveću promjenu: uskrsnuće iz smrti u vječno mladi zdravi i nikad više ugroženi život. Približavanje Bogu obraćenjem na zemlji usmjerava na divno zajedništvo s njime u budućnosti. To je život na sliku Isusove blizine s Bogom na zemlji i na sliku na-

postali što bolja njegova slika. Njegova čežnja za promjenom ljudi pronosi se u biblijskim tekstovima poput nepresušive rijeke.

Duhovnu pripremu za Uskrs uz svoja predavanja i meditacije vodio je dr. don Vinko Kraljević, svećenik slezijanac iz Karlsruhea, u HKM Srednji Baden. U mjestima duhovne pripreme nastupali su sastavi i animirali pjevanje: Anita Piplica, Dominik Spajić, Ivica Crnić i Stjepan Jakobović. Pojedine sadržaje programa predstavljale su osobe onih mjesta u kojima se održavala duhov-



Duhovnu pripremu za Uskrs vodio je dr. don Vinko Kraljević (prvi zdesna)

kon njegova uskrsnuća s Bogom. Obraćanje, promjena, pretvorba, preobraženje - znači da ništa ne mora ostati onako kakvo ono jest. Sve se može promijeniti da bude bolje. Jer Bogu ništa nije nemoguće. On je uvijek spreman iznenaditi ljude svojim obnavljanjem. On stvara sve novo. Tako i nas ljude. U ljudima ima puno toga što se može promijeniti. Bog nas još uvijek stvara – mijenja, da bismo

na priprema za Uskrs. Nazočni u mjestima obnove su prepoznali vriednost i mogućnosti promjene srca i ponašanja, put do novog srca do novog načina postojanja ljudskoga i kršćanskoga. Zato oni nisu skrivali svoje veliko zadovoljstvo prekrasnim i jako doživljajnim programom duhovne obnove, koja je usmjeravala njihove korake prema radosnome događaju – Uskrsu.

V. K.

to je obitelj koja je garancija pravoga istinitoga društva. Vidio je opasnost koju je sa sobom nosio komunizam, koji je nijekao Boga i bilo kakvu odgojnu ulogu ne samo obitelji već Crkve, škole. Kardinal Stepinac je bio svjestan da za istinu, Evandelijske, za ono što je Bog dao čovjeku da se isplati umrijeti. I on je trpio i bio mučen, trovan, bio suđen, u zatvoru, ali nije se dao pokolebati. Ostao je sa svojim narodom, ostao je u svojoj domovini ljubeći je, ljubeći svoj narod i svakog čovjeka. On je svojim životom pokazao da ono što je istina života i istina o čovjeku isplati dati svoj život. I danas se u Hrvatskoj, Bosni i Herce-

govini i Europi, Europskoj uniji, donose zakoni koji su protiv čovjeka. Donose se odredbe koje ne uvažavaju čovjekovo dostojanstvo, već se pod izlikom ljudskih sloboda čovjeka ponižava i stavlja na mjesto koje mu ne pripada i koje mu nije Bog odredio. Naravno da u svemu tome smeta i Bog i Crkva i vjernici. I danas po uzoru kardinala bl. Alojzija Stepinca pozvani smo se držati svojih vrijednosti. Budimo uvijek u svojoj vjeri čvrsti i jaki. Nemajmo se nikad stidjeti svoje vjere ni svoje nacije, kazao je u propovijedi mons. Huzjak.

U prikaznim darovima prikazani su kruh, grožđe, kip bl. Alojzija Ste-

pinca, hostije i vino. Uime vjernika mons. Huzjaku je vlač. Koretić darovao prigodnu umjetničku sakralnu sliku u povodu pet godina njegove biskupske službe i novčani dar. Mons. Huzjak je zahvalio vjernicima te je sve pozvao neka i nadalje budu aktivni u svojim zajednicama. Vjernici su upoznati i s kandidatima za skorašnji izbor pastoralnog vijeća u Aalenu i Heidenheimu. Misno slavlje uveličala je skupina mladih pjevača pod vodstvom Paule Matić i orguljskom pratnjom Vanesse Adelfio. Patrizia Adelfio je otpjevala psalam uz pratnju na gitari. Nakon misnog slavlja za sve je priređen ručak. Tekst i snimka: Adolf Polegubić

✠ Anka (udova Dominika) Komadina

U srijedu 28. siječnja preminula je u 88. godini života, nakon duže bolesti, uzorna vjernica, supruga i majka, baka i prabaka Anka Komadina, rođ. Glibić iz Mostara, župa sv. Marka evanđeliste u Cimu.

Pok. je Anka rođena 21. veljače 1927. u Mostaru. Na svršetku drugog svjetskog rata u općem metežu uzrokovanom partizanskim „oslobađanjem“ Hercegovine našla se kao 18-godišnja djevojka u kolonama izbjeglica i dospjela do Bleiburškog polja. Potom je provela nekoliko mjeseci na prisilnom radu u kuhinji partizanske bolnice u Šestinama kraj Zagreba.

Anka se 7. studenog 1948. vjenčala s Dominikom, udovcem, koji je također preživio strahote Bleiburga i križnoga puta i kojemu je prva supruga Delfa poginula u savezničkom bombardiranju Mostara. Anka je Dominikovu djecu Viktora i Zdenku prihvatila kao svoju rođenu i odgajala ih s puno ljubavi i požrtvornosti. Anka i Dominik su rodili i odgojili dva sina, Ivicu i Antu, koji su postali svećenici Mostarske biskupije te kćerku Mariju.

Pokojna je Anka bila blage naravi, razborita i žena zdrave vjere i pobožnosti. Bila je iskreno odana Crkvi

koju je iz dubine duše voljela kao i svoj hrvatski narod. Sve je svećenike duboko poštivala, radovala se susretu s njima, ugošćivala ih i voljela poput svojih sinova. S istim osjećajima poštovanja i privrženosti susretala je također sve redovnice. Kada je nakon desetljeća komunističkog jednonumlja našem narodu granulo sunce slobode i demokracije iz dubine se duše radovala rađanju nove Hrvatske.

Anka je mnogo čitala i bila dobro informirana. Posljednjih pet godina joj je teška bolest oduzela vid te je potpuno oslijepila. Kada je shvatila da nema više nade za njezin vid, odnosno kada je utonula u beskraju tamu, znala je ponavljati i pitati se: „Bože moj, zašto, zašto?“ Ali unatoč tome svjetlo njezine vjere nije prestajalo svijetliti niti se predanost Božjoj svetoj volji gasiti te je tako više puta na dan ponavljala: „Bože tebi hvala na tvom velikome daru! Slava tebi, Kriste Bože, kralju slave vječitel!“

Pokojna je Anka pokopana 30. siječnja na groblju Smrčenjaci u Cimu. Sprovodne je obrede, uz nazočnost velikog broja vjernika, svećenika te redovnika i redovnica, predvodio cimski župnik don Ivan Perić.



Nakon sprovodnih obreda slavljena je Sveta Misa zadušnica kojoj je nazočio također veliki broj vjernika. Misno je slavlje u novoizgrađenoj župnoj crkvi Krista Dobrog Pastira u Cimu predvodio generalni vikar mons. Željko Majić uz koncelebraciju 43 svećenika. Euharistijsko slavlje i naše molitve kao i skladno pjevanje ženske klappe „Narenta“ bile su dostojanstven ovozemaljski rastanak s dragom nam majkom Ankom prožet kršćanskom vjerom u uskrsnuće i nadom u ponovni susret u nebu gdje će s oka svakoga od nas svaka suza nestati i gdje ćemo gledati Boga licem u lice.

TAK



✠ Slavica Tuškan

da i utemeljiteljica Svjetovnog instituta „Službenice Krista Kralja“ službenica Božja Marica Stanković i sedam uvjerenih katoličkih djevojaka.

Kada je izišla iz zatvora, ušla je u novicijat Suradnica Krista Kralja. Privremene zavjete položila je 1954. godine, a doživotne 1960. godine. Radila je kao službenica u Centru za zaštitu majki i djece u Zagrebu. Zatim odlazi u Njemačku: najprije u Vossenack kod Aachena, onda u Nürnberg gdje je pastoralno pomagala salezijancu don Dragutinu Kavjaku. Radila je i u Njemačkom Caritasu (Deutscher Caritasverband) u Freiburgu kao koordinatorica socijalnih radnika za Hrvatsku. Umirovljena je 1988. godine. Bila je voditeljica Instituta Suradnica Krista Kralja u Zagrebu od 1989. do 1999. godine. Nastavila se žrtvovati za svoj Institut molitvom, žrtvom i dobrim djelima do kraja života. Kao članica nacionalnih vijeća za

migracije sudjelovala je na raznim internacionalnim i svjetskim kongresima (Vatikan, Zürich i dr.). Život je provela kao laikinja u svijetu potpuno posvetivši svoj život Kristu Kralju i pomažući ljudima. Slavica je bila velika dobrotvorka, tiha, blaga, samozatajna i dobra žena.

Pokopana je na Mirogoju u petak 23. siječnja. Sprovodne obrede vodio je pomoćni zagrebački biskup mons. Valentin Pozaić uz nazočnost više od deset svećenika. Od nje se oprostio don Stjepan Bolkovac u ime salezijanaca. Misu zadušnicu u crkvi Krista Kralja na Mirogoju predvodio je dr. o. Vinko Mamić, postulator kauze službenice Božje Marice Stanković. P. Mijo Nikić joj se zahvalio za sve što je učinila za Zakladu dr. Josip Lang, koju on vodi. Nadahnutu propovijed održao je dr. o. Marko Matić, isusovac. Pjesmom su uzveličali sv. misu zadušnicu sestre Imakulata Malinka, s. Cecilija Pleše, o. Marijan Steiner i suradnice Krista Kralja.

Matija Maša Vekić

Transgranična iskustva hrvatskih iseljenika

Didov san. Transgranična iskustva hrvatskih iseljenika, uredile: Jasna Čapo, Caroline Hornstein Tomić i Katica Jurčević, Institut za etnologiju i folkloristiku – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2014., str. 288.

Vlasnik restorana „Didov san“ na zagrebačkom Gornjem gradu artikulirao je verbalno i poslovno ono što je prvotni plan najvećeg broja migranata: vratiti se u zemlju ili, još radije i točnije, u rodno mjesto – doduše s velikim brojem godina na leđima, ali uspješan i vječan podrijetlu i svim onim vrednotama koje ono u sebi nosi.

Za mnoge je takav plan ostao uistinu samo san, jer raznolike okolnosti nisu dopustile da se on ostvari. Mnoge nade su pokopane, dok su neke tek kasnije ostvarene, ne od „sanjara“ nego njihovih potomaka. Zbornik *Didov san* tematizira upravo ovakve slučajeve, pri čemu urednice zbornika znaju da, strogo uzevši, ovdje ne može biti govora o „povratku“ nego o useljavanju. Jer „didovi“ u iseljeništvu rođeni potomci ne vraćaju se nego dolaze na gruda koja im nije „rodna“.

Fenomen kojim se bavi ovaj zbornik nije ni jedinstven ni neobičan. Uopće u društvenim i kulturnim procesima on je pojava za koju različite struke imaju i različita imena. U biologiji je govor o atavizmu, u medicini o recidivima ili ponovnim pojavama bolesti za koju se smatralo da je oдавно izliječena; kulturolozi govore o „potonulom kulturnom dobru“, to jest o slučajevima kada neki fenomen nestane poput rijeke ponornice, koja se tek kasnije iznenada pojavi na neslućenom mjestu i nastavi svoj tijek.

S ovom terminologijom dali bi se opisati i slučajevi kakvih je velik broj opisan u ovom zborniku: „didov san“ bi, prema tome, bio rijeka ponornica u prvome dijelu svoga vidl-

jivog tijeka, dok bi odluka potomaka bila „atavizam“ ili „recidiv“, to jest neočekivani korak u ostvarenju „didova sna“.

Zbornik ima posebnu vrijednost (i čitateljsku draž) i u tome da on, osim stručnim prilogima, daje mjesta

tovanja i udaljenosti, sve lomove jezika i kultura – snažan, fascinirajući govor.

Motivi dolaska iz iseljeništa različiti su, a njihova povijest individualna. U pozadini svega stoji slika o Hrvatskoj kakvu su njegovali i preno-

sili roditelji na djecu, te unuke i praunuke. Nije nikakvo čudo da je ta slika u dobroj mjeri romantično obojena i da je više projekcija želje nego stvarnosti. Na pitanje, kada je došla ideja o dolasku, jedan „povratnik“ iz Buenos Airesa je odgovorio da ona „nije došla, ona je stalno postojala“, dok je kazivačica „Ana“ (rođ. 1981.) svoju odluku opisala riječima: „25 godina sam volila to nešto što ne poznajem direktno ... Znali smo puno toga ... ali nisi nikad bio. Čuo si da je Hrvatska kao raj!“ Izrazito pozitivnu sliku o domovini svojih predaka ima i kazivačica „Lucia“ (rođ. 1986.): „uvijek slušaoš kao: Hrvatska, super zemlja, sve super ... I ti misliš da je, ne znam, kao un cuento de hadas (kao bajka).“

Jedna od najvećih tegoba imigranata, ne uzimajući u obzir neizbježni

problem prilagodbe u novoj hrvatskoj domovini, jesu, kao i ranije, rastrgane obitelji i narušeni socijalni kontakti, jer na povratak odnosno useljenje odlučuju se samo pojedinci ili najuži krug obitelji. Skype i e-mail s lakoćom prebrođuju daljinske veze, ali to su virtualni svjetovi. Život je nepredvidiv, stoga ne treba isključiti ni mogućnost da će nekada oni koji sada ostvaruju „didov san“ i sami sanjati neke svoje snove o povratku, a koj će tek njihova djeca, unuci ili praunuci ostvariti.

Jozo Džambo



i glasovima onih kojima se dotična knjiga bavi. Razgovor s Katarinom Brozović-Bašić, kćerkom hrvatskog emigranta, rođenoj u Australiji, savršena je ilustracija u zborniku zastupljenih (hipoteza, a istovremeno i dramatična ispovijest osobe koja, unatoč svemu, ipak nalazi vlastite autentične odgovore i uspijeva sačuvati životnu ravnotežu. Možda bi lektiru knjige trebalo početi upravo s ovim tekstom. Osim toga ova priča nije ni bez literarnih kvaliteta – to je usmenost koja je preživjela sva pu-

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi prijatelji!

Proljeće nam stiže, a s njim i Uskrs i uskrsno vrijeme. Želimo vam mirno i lijepo uskrsno vrijeme i lijep uskrsni odmor. Za vaše dobro raspoloženje pripremili smo vam zgodnu uskrsnu priču. Želimo vam blagoslovljen Uskrs!

Snimka: R. Sturm; www.pixelio.de



Uskrsna priča

Korizmena razmišljanja...

Sad, kad smo svi na okupu, rekla je mama za vrijeme večere, „možemo razgovarati o tome kako ćemo sljedećih četrdeset dana učiniti malo drukčijim. Znaite da je danas Čista srijeda i da od danas nastaje vrijeme korizme sve do Uskrsa. Zato bi trebali razmisliti malo dublje o postu i odricanju. Mogli bi se odreći mesa i čokolade, na primjer.“ Nastala je tišina. Nitko ništa nije rekao, čak niti tata, koji često zna puno pričati. „Svih četrdeset dana? Ali to je dugo,“ javi se Martin prvi. „Sve ovisi o tome, je li nekom odricanje teško ili mu lako pada“, odgovori mama, „zato nije duljina mjerilo, nego više odricanja uopće, ali naravno dobrovoljno. Prema tome ja vas ne želim prisiliti na post, ali barem je potrebno razmišljanje o tome od čega bi se svatko za sebe mogao odreći na određeno vrijeme.“ „Pa ja bih se mogla lako odreći mesa, pa čak i čokolade, ali Martin i tata sigurno ne“, dobaci Klara veselo. Tata sa smješkom odgovori: „Pa, možda imaš i pravo. Ali mama je zaboravila na činjenicu da će potrošiti puno više vremena na razmišljanje o pripremi i nabavi raznovidnih nemesnatih namirnica. A, suvišnog vremena baš niti nemaš. To bi bio za tebe veći izazov.“ „Ali ja ne volim povrće i ribu“, brzo dobaci Martin, „i morao bih samo jesti kruh i krumpir, a tek sam u razvoju i moram učiti, a kad sam gladan ne mogu misliti!“ Svi su se glasno nasmijali. „Eh, baš si mali dramatičar, braco“, viknu Klara. Mama uzdahne glasno: „Pa, nisam rekla da moraš postiti, ne mora to biti prehrana, nego razmislite od čega bi se mogli odreći. To može biti nešto sasvim drugo, primjerice kao neke elektronske stvari, kao internet, igre i slično. To je isto moguće.“ Opet je nastala na tren tišina. Svi su se zamislili, ali u sljedećem trenutku su svi istovremeno počeli govoriti. Nitko nikog nije mogao

razumjeti. „Tihol“, nestrpljivo će mama, „pa, ništa se ne razumije.“ „Ti znaš da ja ne mogu bez kompjutera, inače ne bih mogao raditi svoj posao, isto kao i ti“, reče mirno tata. „A, meni treba kompjutor i internet za studij“, javi se Klara. „A, tebi sigurno za školu?“, upita mama nestrpljivo Martina. „Ne, ja mogu bez toga“, od-

govori sa smješkom Martin, „ali radije bih onda postio!“ Mama se nelagodno nasmiješi: „Dobro, nećemo više o tome razgovarati. Zaboravite! Ovo je bio samo dobro namjeran prijedlog da korizmeno vrijeme provedemo malo drugačije, ali vidim da nije tako jednostavno.“ Opet su svi zanijemili. Tu neizvjesnu tišinu prekine Martin uzvikom: „Ja imam ideju! Zašto se mora biti 'bez' nečega? Idemo mi biti 'za' nešto! Na primjer, da imamo više zajedničkog vremena, da se zajedno igramo, dobro ne mora biti baš nogomet, ali nešto što svi volimo!“ „Braco, to ti je izvrsna ideja! Tako i tako nemamo puno zajedničkog vremena“, doda Klara i nastavi „za vrijeme korizme trebamo uvijek imati lijepe riječi za

drugoga i više međusobnog razumijevanja!“ „I mi se slažemo“, jave se mama i tata istovremeno. „Djeco, dobro ste se sjetili. Vrijeme je tako dragocijeno, a mi ga trebamo naći jedno za drugo, moramo se odreći užurbanosti i posvetiti se više nama“, sretno doda mama i nastavi: „Usput, ipak možemo se srijedom i petkom odreći mesa i čokolade, manje trošiti elektroniku, koliko je u mogućnosti, a više imati obzira prema svim ljudima oko nas! Uskrs je pravo vrijeme da preispitamo sebe i svoje navike. Isus na to poziva. Tako i mi ljudi doživljavamo isto uskrsnuće uz Božju pomoć!“ „Pa, to je stvarno „cool“, veselo će Martin: „Isus nema ni internet ni e-mail, a Njegova poruka i uskrsni blagoslov se širi diljem svijeta... To je pravo čudo!“ ■



Snimka: W. Wulff; www.pixelio.de

Nekoliko domovinskih sličica, veljača 2015.

Valja na svim razinama odgovorno djelovati kako bi ljudi imali posla i ostali u domovini.

Nevjerojatno je, ali istinito. Kod mnoštva hrvatskoga puka u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, a sigurno i u okolnim zemljama u kojima su Hrvati obespravljena manjina, trenutačno je glavna dilema: „Otići ili ostati?“ Pod tim „otići ili ostati“ više se i ne misli na preko milijun umirovljenika u Hrvatskoj i stotine tisuća osoba na rubu egzistencije, dakle na socijalnoj pomoći. „Otići ili ostati?“ više nije njihovo pitanje. Njihovo je pitanje „biti ili ne biti“, odnosno vještina preživljavanja s jednom mirovinom od mjeseca do mjeseca. Tako preživljavaju i oni koji žive na egzistencijalnom minimumu ili od kopanja po kantama smeća. U Hrvatskoj se ta činjenica često ističe kao nevjerovatan društveni skandal. S pravom se to tako može smatrati s jedne strane, ali je to s druge strane gola činjenica i u svim razvijenim zemljama, osobito u velegradovima. Frankfurt ima više beskućnika nego cijela Hrvatska. Još više ih je onda u New Yorku, Los Angelesu, Berlinu, Madridu... Česće se prekopavaju kante za smeće u središtu Frankfurta negoli u središtu Zagreba.

Pitanje „otići ili ostati“ peče osobito one koji spadaju u tzv. srednji sloj te mlade ljude. Taj isti srednji sloj, koji bi trebao plaćati poreze i isplatu mirovina, uglavnom je bez posla, zbog katastrofalne vladine gospodarske politike, a obitelj valja prehraniti. Mladi, osobito obrazovani, nemaju gotovo nikakve šanse u jednom tako korumpiranom i ideološki podijeljenom društvu.

Stoga, kako kod srednjeg sloja, tako i kod mladih, trenutno vlada historična potraga za poslom ponajprije u Njemačkoj, te u nekoliko drugih europskih zemalja, ali i u prekooceanskim zemljama. O tomu svakodnevno svjedoče tisuće poziva, emaila, pisama, koje stižu na adrese rodaka, prijatelja i posve nepoznatih ljudi iz Hrvatske, BiH i okolice. Svi oni pokušavaju naći posao i smještaj, što je osobito važno za početak. Posla u Njemačkoj imal' što li će se tek tada dogoditi? U posljednjih godinu dana iz Hrvatske je u Njemačku stiglo preko 21.000 ljudi, među kojima pretežno obitelji i mladih u produktivnoj dobi. Pritom ipak nemaju na umu, da je život u Europi skup, da se teško nalazi stan, da se bez dvije plaće ne može živjeti, da se novac ovdje ne kupi na cesti, kako se „u domovini“ ponekad misli.

O Hrvatima iz BiH nema sigurnih podataka, ali je poznato da cijela naselja s hrvatskom većinom ostaju decimirana ili prazna. Ovoga puta nisu otišli samo muškarci, kao šezdesetih godina 20. stoljeća, nego i žene, djeca, te stariji ljudi bez posla i uvjeta za život, iako još u radnoj dobi. U BiH se se zapravo dovršava hrvatska demografska katastrofa, započeta još odavno, te intenzivirana u posljednjem ratu, kako



Snimio: A. Palegubić

ratnim progonima i pogromima, tako i nehumanom politikom tzv. „humanog preseljavanja“. U BiH se više ne vraćaju niti stari gastarbajterski umirovljenici. Oni na proljeće dođu svojim kućama, ako u ratu nisu razorene, na podulji „ljetni godišnji odmor“ te se vraćaju u svoje „europske baze“ najesen da prežive zimu u toplim premda skupim stanovima, blizu djece i unuka, u poznatom i civiliziranom okruženju. Ni boravak u Hrvatskoj, u kojoj mnogi imaju nekretnine, koje su kupili nakon posljednjega rata, nije im više privlačan.

Evo primjera na osnovi izvješća ljudi, koji su nedavno nakratko posjetili Hrvatsku, što o njoj misle. Primjer prvi, Zagreb, grad u kojem živi gotovo četvrtina stanovništva: skup, razvikan, depresivan, s mnoštvom zapuštenih fasada i krovova, s kojih prijeti stalna opasnost. Prenocište u hotelu s tri-četiri zvijezdice stoji preko 100 eura, a normalna večera za dvoje također. U knjižarama je za divno čudo mnoštvo izdanja, osobito prijevoda aktualnih svjetskih uspješnica. Upada međutim u oči da su na hrvatski prevedena sva aktualna djela suvreme-

noga ateističkoga pokreta... Katedrala se izvana obnavlja i lijepo izgleda. Jedna kineska posjetiteljica moli da ju se baš tu fotografira. Ispred ispodjedaonice mnoštvo ljudi... Na poznatoj tržnici Dolac navodno je sve „domaće“, čak i rajčice i paprike usred zime. U odnosu na druge poznate svjetske tržnice ponuda je jedna.

Primjer drugi: Izlet u Nacionalni park Prirode na Slapove Krke. Nevjerojatna ljepota i bogatstvo čiste vode! Samo nekoliko posjetitelja. Mnoštvo je ljeti tu. Tipično za hrvatski turizam, koji cijelu godinu nastoji živjeti od dva ljetna mjeseca i mora. Sljedeći primjer u Zadru to potvrđuje. Prenocište u hotelu s nategnute 4 zvijezdice stoji blizu 100 eura. Isti, ako ne i bolji smještaj, u jednom od najpoznatijih njemačkih toplica, stoji dvostruko manje. Riblja večera u navodno poznatom zadarskom restoranu šokira cijenom od oko 110 eura! Radi se o skromnom predjelu, dvije obične ribe, navodno savršeno očišćene, ali je jednom posjetitelju jedna kost zamalo zapela u grlu, te o čaši stolnoga vina. Zadar je dakako lijep, sunčan, inspirativan, osobito posjet prekrasnim crkvama, starom gradu, rivi i morskim orguljama... Posjetitelji su posve sigurni: cijene hrane, odjeće i usluga su iznad njihova europskoga standarda. Tako se zapravo odbijaju turisti!

Na televiziji svečana inauguracija prve hrvatske predsjednice. Ukusno i s decentnim domoljubnim nabojem. I to nakon gotovo 15 godina svjesnoga potiskivanja i omalovažavanja određenih hrvatskih nacionalnih simbola i vrednota. Djeca komunizma, bez obzira u kojoj su vodećoj političkoj stranci, u rukama drže godinama apsolutnu vlast u Hrvatskoj, dovodeći je na rub bankrota. Još je zanimljivije da „spas“ pokušavaju naći u svojoj ideološkoj prijestolnici – Putinovoj Moskvi. Nova predsjednica optimistično obećava bolju budućnost, osobito mladima, te bolju povezanost s iseljeništvom. Vlada, na čelu s premijerom, grubo ignorira i obezvrjeđuje takve poruke, otvarajući protiv nje novu ideološku frontu zahvalim komunističkim parolama.

Istodobno se proširuje vijest, da u Njemačkoj ima posla za cijelu Hrvatsku, BiH i okolicu... Valja na svim razinama odgovorno djelovati kako bi ljudi imali posla i ostali u domovini. T.G.

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

papa Franjo je rekao da se slaže s postupkom Benedikta XVI., ali ne slaže se s određivanjem dobne granice. Papinstvo je osobita milost. Dobna bi granica stvarala osjećaj da je neki pontifikat pri kraju – što nije dobro“, izvještava Vatikanski radio.

Javnost – posebno vjernička – zanima se vrlo često i za reformu Vatikanske kurije koja je u tijeku, pa je Papa istaknuo da svaka promjena počinje od srca te naglasio da je na prvome mjestu potrebno osobno obraćanje. Kurija je poput „zadnjeg dvora u Europi“. „Izgled dvora može se zadržati“, jer je pitanje kulture, ali je prema Svetome Ocu jasno da Kurija mora biti „radna skupina u službi Crkve“.

Na kraju razgovora novinarka je Papu pitala i o Biskupskoj sinodi o obitelji, te o temi koja jednako tako jako zanima javnost: hoće li sam Sveti Otac promicati promjene glede mogućnosti pristupa pričesti rastavljenim, te ponovno civilno vjenčanim

HODOČAŠĆE U LURD

Hodočašće hrvatskih vjernika iz Zapadne Europe u Lurd

I ove će godine veliki broj vjernika iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe o svetkovini Uzašašća hodočastiti u Gospino svetišće Lurd.

Raspored u Lurdu je sljedeći:

14. svibnja: 18 sati sv. misa u crkvi Cote Grotte – nasuprot Gospine špi-lje; 21 sat procesija sa svijećama u svetišću

15. svibnja: 6 sati sv. misa pred Gospinom špiljom (Grotte); 9.15 sati put križa na brdu kalvarije uz svetišće; od 13.30 do 15 sati ispovijed i sat klanjanja u bazilici sv. Krunice (Rosaire); 21 sat procesija sa svijećama u svetišću

16. svibnja: 7.30 sati sv. misa u bazilici sv. Krunice (Rosaire)

vjernicima, kao i glede pitanja homoseksualnosti. „Sveti Otac je primijetio da su očekivanja od sinode 'golema' te da je tema obitelji izabrana zbog 'ozbiljnih poteškoća' koje obitelji imaju u društvu, što se osobito odražava na mlađe naraštaje“, navodi Vatikanski radio i dodaje: „Papa vjeruje da valja odgovoriti na neke

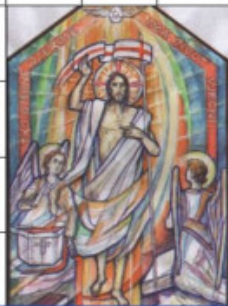
posebne probleme, poput pripreme za brak, rada s parovima koji žive u izvanbračnoj vezi, praćenja novih bračnih parova, podrške za one koji su rastavljeni te za osobe koje su ušle u nove veze. Važno je shvatiti sakrament ženidbe kako bi se spriječilo da brojni brakovi postanu više društvena nego vjerska stvarnost.“ M.K.

NAGRADNA KRIŽALKA

Uskrs 2015.

Rješenje poslati najkasnije do 30. svibnja 2015.

Mariofil Soldo	Nenase-ljen kraj	Blagdan Kristova Uskrsnuća	Pretje-rano štedljiv	Rijeka ponor-nica u Lici	Sport-ska vedeta	Živa za-jednica	Kukei ravno-knolci, zrikavci	Divlja zob, stoklasa	Tomislav Radić	Šareno uskrsno jaje	Prilično jak	Unutraš-nja ovojnica oka	Japanske skuplja-čice školjki	Njezino
Ručno vruće oružje		▽				Podupirač	→			▽				
Vrijeme od Uskrsa do Duhova	→					Neven Orhel	▽							
Briga o drugima					Rim.božica želva Kolut u lancu	→			Svilena tkanina	→				
Ptica Carić (pucki)					Književnik Franjo	→			Radij	▽			Kisik	→
Središte vrtnje			Papinska država		→	„Tona“	▽					Uzvik nukanja	→	Riječna riba, Bulješ
„Litra“		Otpadak od sijena	→								Posuda za cvijeće	▽		→
Mjesto kod Opatije		Pjevački zbor	▽		Italija	→			Rukometas Balić	→			Ivan Kušan	→
Redovnički prip-ravnik				Antonio Nuić	▽				Kalcij	→			Rimski: 4	→
Pulska znamenitost									Najveći kontinent	→				
									Sprava za rezanje duhana: stupa, mužar	→				



Slika: Ivan Grigat, slika mozaika „Uskrsnuće“

NAŠE ZAJEDNICE

OFFENBACH AM MAIN

Bl. Stepinac mučenik za slobodu vjere

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici u Offenbachu na Majni proslavljen je u nedjelju 8. veljače spomendan hrvatskoga katoličkog velika Alojzija Viktora Stepinca, biskupa i mučenika. Toga dana pred našim oltarima gledali smo u blaženikovu sliku, molili uz nju i razmišljali o

naše uskrsnuće. Nakon misne žrtve hvale uz lik Stepinca pobjednika nad smrću, jer nikad umrijeti više neće, vjernici su gledali u prostorijama zajednice dokumentarni film u režiji Jakova Sedlara pod naslovom „Pravednik Stepinac“. Povijesno dokumentirano vjernici su se još jednom uvjri-

se pripremanu u tri skupine, iz triju zajednica, koje se nedjeljom okupljaju na zajednički kršćanski sastanak (Hainhausen, Sprendlingen, Offenbach), bila je svečanija od ostalih, jer su pjevali sami krizmanici, svirali tamburaši misije i svojim ulogama u euharistiji uljepšali i osvježili misno slav-



Zajednici se predstavilo osamdeset petero budućih krizmanika

njegovom svjetlu, koje preobražava tamu hrvatske, europske, svjetske noći u neprolazno svjetlo istine, ljubavi, pravednosti, čistoće savjesti. Tko u sebi nije zatomio i potisnuo ljubav prema istini, poštovanje prema Bogu i čovjeku, taj može u liku i djelu Alojzija Stepinca ogrijati srce i um na tim vrijednostima koje ništa nisu značile fašizmu, komunizmu i njegovim protagonistima. U njemu je sjala mala svijeća, kao ona uz njegovu smrtnu postelju dok je molio krunicu za svoje progonitelje i mučitelje, a na toj maloj svijeći svaki dan se „pripali“ još puno novih svijeća i tako se širi svjetlo na kojem se grijao i osvježavao Stepinac. Ima još onih koji žive „na sjevernom polu“, a kako bi bilo dobro i potrebno da se otvore svjetlu pa da svane novo hrvatsko jutro obasjano Stepinčevim suncem, istaknuo je župnik fra Tomislav Dukić.

Na dan Stepinčeva preseljenja u nebesku slavu, 10. veljače, u prostorijama HKM Offenbach slavljena je sv. misa i tako je upriličena muka svih mučenika Isusa Krista, Pravedni-ka i probuđena vjera u Stepinčevo i

li u svjetlo iz kojeg izarava Stepinčeva osoba, da je Stepinac mučenik za slobodu vjere, svake vjere, za slobodu i prava malih i velikih naroda te svih rasa, za slobodu savjesti svakog pojedinca.

Predstavljanje kandidata za krizmu

Pred sam ulazak u korizmu, u nedjelju 15. veljače, u Hrvatskoj katoličkoj zajednici u Offenbachu župnoj su se zajednici predstavili pripravnici za sakrament sv. potvrde. Osamdeset petero mladih rekli su pred oltarom, pred župnikom i pred zajednicom da žele i da su spremni preuzeti vjeru svojih otaca i živjeti Kristovo Evanđelje. Zajedničkom ispovijesti vjere kandidata za krizmu i njihovih roditelja te cijele okupljene zajednice, svi su se kao pod prisegom obvezali da će ovoj skupini mladih pomoći da što bolje upoznaju istine svoje katoličke vjere, način njezinih slavlja i kršćanski način života. Već euharistija koju su zajedno slavili svi krizmanici koji

lje, a sve pod dirigentskom palicom pastoralnog referenta Zvonka Orlovića. Župnik fra Tomislav Dukić u povijesti je istaknuo jedan moderni predmet – mobitel, koji nam je trajno u rukama, na stolu, u džepu, u autu, kojega ne ispuštamo iz vida, i sučelio ga s Biblijom koja i nama kršćanima teško dolazi u ruke, na stol, na radno mjesto, u misli, u svakodnevni život i naše potrebe. I u Bibliji u svakom trenutku, na svim stranama svijeta imamo mrežu i mogućnost nazvati i u život pozvati Boga kroz nazivanje i pozivanje slijedećih i drugih brojeva - Psalam 23, Iv 16, Ps 25... Po završetku sv. mise roditelji i njihovi kandidati za krizmu sastali su se zajedno u prostorijama zajednice na zajednički agape, gdje se našlo svih vrsta domaćih specijaliteta kao i onih iz profesionalnih kuhinja hrvatskih ugostitelja. Nakon okrijepe i tu su odjeknule tamburice koje su raspjevale i rasplesale krizmanike i njihove roditelje. Osjetilo se pravo kršćansko zajedništvo i ljubav prema nadolazećim generacijama kršćana.

fra Tomislav Dukić

Boja

- Koja ti je omiljena boja?
Braćanin odgovara: – Kari-ranal
- A piće?
- Možel

Slučajnost

- Učitelj pita učenike:
- Tko zna navesti neki primjer slučajnosti.
 - Iz zadnje klupe se javi Perica:
 - Moj tata i mama vjenčali su se istog dana!

Pametniji

- Kaže Jure Marku:
- Ja sam tako pametan, prohodao sam s 9 mjeseci.
 - Marko će nato:
 - Ja sam još pametniji. Pustio sam da me nose do 4 godine!

Nije gladan

- Djevojka: – Jesi jeo?
- Dečko: – Jesi jeo?
- Djevojka: – Ti to ponavljaš što ja kažem?
- Dečko: – To ti ponavljaš što ja kažem?
- Djevojka: – Volim tel
- Dečko: – Jeo sam!

Komarac

- Mali komarac se vraća kući nakon svog prvog leta. Mama ga upita.
- Sine, kako je bilo?
 - Super, svi su mi pljeskali!

Ispravljanje

- Muž: – ...već 18 godina što god ja kažem ti me ispravljaš...
- Žena: – 20 godina, dušo, 20!

Pravi gospodin

- Ulazi Mara u bus, a policajac brže-bolje ustane pa joj ustupi mjesto. Ona će nato:
- Hvala Vam, baš ste pravi menadžer!
 - Policajac joj odgovara:
 - Ma ništa zato... hvala Vama na kontinentul

Biblija kao mobitel

Što bi bilo kad bismo s našom Biblijom postupali kao s našim mobitelom?

- imali bismo je uvijek u torbi ili u džepu
- više puta dnevno bismo bacili pogled na nju
- brzo bismo se vratili kući ili na radno mjesto kad bi je tamo zaboravili
- upotrijebili bismo je da obradujemo prijatelje nekom porukom iz nje
- postupali bismo s njom kao da ne možemo bez nje živjeti
- svojoj djeci bismo poklonili bar po jednu – za njihovu sigurnost – a i da bismo komunicirali s njima

Razlika između Biblije i mobitela?

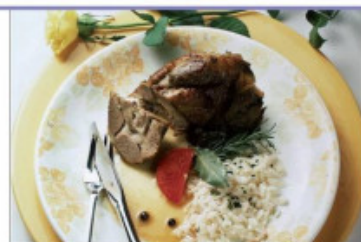
- Biblija nema nikad problema s mrežom
- pomoću nje imamo uvijek dobru vezu, svejedno gdje se nalazimo
- ne mora joj se dopunjavati kredit, Isus je platio za sve; imamo neograničene razgovore i poruke
- nema iznenadnog prekidanja komunikacije, a baterija je uvijek puna
- ako si utučen, biraj Ivana 14
- ako si uznemiren, biraj 51. psalam
- ako si zabrinut, biraj Mateja 6,19,34
- ako si u opasnosti, biraj 91. psalam
- ako ti se čini da je Stvoritelj vrlo daleko od tebe, biraj 63. psalam
- ako tvoja vjera treba jačanje, biraj Hebreje 11
- ako si usamljen i u moru strahova, biraj 23. psalam
- ako misliš da si bezosjećajan i suviše kritičan, biraj 1. Korinćanima 13
- ako tragaš za tajnom prave sreće, biraj Kološanima 3,12-17
- ako želiš mir i sigurnost, biraj Mateja 11,25-30

www.katolici.org

Janjeći but sa začinima

Sastojci: 1,5 kg janječeg buta; 4 češnja češnjaka; papar i piment u zrnu; 1 žlica nasjeckane limunove korice; 3 žlice Senfa estragon Podravka; 100 ml ulja; sol; 1 glavica luka; 1 žlica Vegete; 2 lovorova lista; 1 grančica ružmarina; 200 ml crnog vina; 100 ml slatkog vrhnja.

Priprema: Janjeći but s vanjske strane zarezite u križ nekoliko puta. Očišćena 2 češnja češnjaka zgnječite, a papar i piment usitnite. Tome dodajte nasjeckanu limunovu koricu, sol, senf, 2 žlice vode i jednu žlicu Vegete pa sve dobro izmiješajte. Tom mješavinom premažite janjeći but i ostavite ga neka odstoji oko 12 sati. U dobro ugrijanu pećnicu stavite pleh s uljem da se zagrije. Meso stavite na vrelo ulje i zapecite ga sa svih strana. Dalje ga pecite na 200°C oko 30 minuta. U međuvremenu luk i ostatak češnjaka sitno nasjeckajte pa s lovorom i ružmarinom stavite u sok od pečenja. Prelijte s pola količine vina i ostavite neka se peče još sat vremena na 180°C.



Za vrijeme pečenja meso stalno podlijevajte, a potkraj zalijte s 200 ml vode i ostatkom vina. Umak procijedite, dodajte slatko vrhnje i kratko prokuhajte. Pečeni but narežite, složite na toplu plitvicu i prelijte umakom.

Posluživanje: Uz ovo jelo možete poslužiti kuhanu rižu i salatu po želji.

Savjet: Janjetinu možete poslužiti i uz pečeni krumpir i kuhani mladi špinat.

www.vegeta.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

D	V	A	□	B	E	Z	G	R	J	E	Š	N	O
J	A	S	A	M	□	G	R	E	Š	K	A	□	K
E	R	I	C	□	G	U	M	B	□	O	R	K	A
D	O	R	□	K	O	R	□	A	Z	□	L	A	P
O	Š	□	T	A	L	A	M	B	A	S	A	T	I
V	A	R	A	N	□	Č	I	T	A	□			
I	N	O	V	A	□	E	V	A	N	S			
N	I	K	A	D	□	Č	□	N	A	T			
A	N	I	N	A	□	E	R	I	C	A			

Nagrađeni: Nikola Sarić; Dubravka Mihaljević

NAŠE ZAJEDNICE

MÜNCHEN

Bl. A. Stepinac je do kraja ostao uz Crkvu

U nedjelju 8. veljače proslavljen je blagdan hrvatskog blaženika i zaštitnika Hrvatske katoličke misije München bl. Alojzija Stepinca. Središnje misno slavlje slavljeno je u crkvi St. Michael. Crkva je kao i svake nedjelje bila ispunjena mnoštvom hrvatskih vjernika iz bavorske metropole i okolnih mjesta. Svečano misno slavlje je započelo procesijom u kojoj su nošene relikvijske blagopokojnog kardinala, koje se od 2007. godine

ve k sebi. Odgovor na Jobovu patnju, kao i na sve naše patnje pronalazimo u Markovom evanđelju, gdje Isus liječi naše rane i patnje. Ujedno nas prvo čitanje i evanđelje po Marku upućuju i na našeg blaženika, koji je beskrajno patio za svoj narod i Crkvu. Lekcija Stepinčevog života ima samo smisla u Gospodinu. Stepinac je vjerovao da se na jedan čudesan način patnja i trpljenje kroz molitvu i predanje Gospodinu sjedinjuju i donese

plodove. Stepinac je umro 1960. godine, a Bog donosi plodove danas zbog njegove žrtve, molitve i predanja. I nama blaženik šalje poruku – budite postojani u svim molitvama i svjedočite svoju vjeru u Gospodina bez obzira na trendove u društvu. Stepinac je ostao uz svoju zaručnicu Crkvu, vjeran do smrti. Neka nam on bude svijetli primjer nesebične ljubavi prema čovjeku i Bogu. Danas kada se sjećamo našeg blaženika, odlučimo se na žrtvu za druge u svjetlu Kristove ljubavi, jer takva žrtva daje istinski rod. Neka nam njegov primjer bude putokaz kako se možemo nesebično žrtvovati za svoju vjeru i svoj narod, budite sol zemlje i svjetlo svijeta. Nemojte biti sladunjavi kako biste se dodvorili drugima, trgnite se i budite orijentir i putokaz drugima, pokažite nadu i radost drugima, jer Gospodina ne možemo zadržati samo za sebe, poručio je don Damir Stojić. Uzvišenost i ljepotu misnom slavlju podario je nastup mješovitog misijskog zbora pod ravnanjem sestre Nikoline Bilić.

Od 5. do 7. veljače održana je u misiji duhovna obnova koju je predvodio don Damir Stojić. Duhovna obnova održana je pod geslom „Ja sam put istina i život“, a privukla je veliki broj vjernika u kapelu bl. Alojzija Stepinca.

franjevci-split.hr



S proslave Stepinčeva u Münchenu

čuvalu u toj velikoj hrvatskoj iseljeničkoj zajednici. U procesiji su uz voditelja misije fra Borisa Čarića, don Damira Stojića, sudjelovali i dakoni Mate Kutleša i Ivica Visković, te ministranti i misijski folklorasi. O. Čarić je u uvodnoj riječi pozdravio okupljene vjernike ističući kako je bl. Alojzije Stepinac svojim životom pokazao beskraju ljubav i odanost prema Bogu, Katoličkoj Crkvi i svom hrvatskom narodu. Neka nam njegov život bude primjer kako u današnje vrijeme trebamo živjeti svoju vjeru, istaknuo je. Svečano misno slavlje predvodio je don Damir Stojić, zagrebački studentski kapeln. U nadahnutoj propovijedi don Damir se osvrnuo na prvo čitanje o Jobu i njegovoj patnji. Svi možemo razumjeti Jobovu patnju, njegovu bol, razočarenje i osamu, sve mi to prolazimo u našim životima. Svi mi u trenucima patnje i duhovne klonulosti poželimo da nas Gospodin pozo-

OBAVIJESTI

Sveučilišnu školu hrvatskog jezika i kulture u Zagrebu, od 27. lipnja do 24. srpnja, organiziraju Sveučilište u Zagrebu i Hrvatska matica iseljenika. Za dodatne informacije i pristupnicu javite se na: Hrvatska matica iseljenika, Lada Kanajet Šimić, prof.; Odjel za školstvo, znanost i sport; E-mail: lada@matiss.hr; tel. (385 1) 61 15 116;

www.matis.hr ili na: Sveučilište u Zagrebu;

e-mail: croatianlang@unizg.hr; tel: 00385 1 4698103;

www.unizg.hr

Mala škola hrvatskog jezika i kulture održat će se od 20. do 31. srpnja u Novom Vinodolskom u organizaciji Hrvatske matice iseljenika.

Više informacija o programu nalazi se na mrežnoj stranici HMI-ja: <http://www.matis.hr/index.php/hr/programi/skole/178-mala-skola-hrvatskoga-jezika-i-kulture-20-31-srpnja-2015>

Nova adresa: Generalni konzulat Republike Hrvatske u Düsseldorfu 1. ožujka 2015. preselio je na novu adresu koja glasi: Generalni konzulat R. Hrvatske, Carlsplatz 14-15, 40213 Düsseldorf. Uredovni vrijeme, brojevi telefona i faksa te e-mail adresa su nepromijenjeni.

poradi nas

*predadoše ga
i On se dade
sve grjeha radi*

*kalež trsovinom
napunjen
čovjeka radi
ispí*

*i križ čovjekov
uze na sê
do smrti
čovjeka radi*

*i stijenu mraka
nadvlada*

*zoru i sunce
svjetlo života
uskrsnućem
vječnost objavi
čovjeku
čovjeka radi*

Krist uskrsli

Mladen Lucić, Rottweil